

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Pesemazne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat 8 „
V reklamnih noticah stanje enostopna garmondvrs: 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Razdolžitev kmetij.

V roki imam poročilo gosposke zbornice državnega zbora o reformi kmetijskega realnega kredita.

Dr. pl. Grabmayr pride koncem svojega sino zanimivega poročila do sledečih resolucij:

Vlada izdelaj okvirni zakon, ki določa:

1. Da se vknjiženi dolgovi na poljedelskih in gozdarskih posestvih ne smejo poljubno odpovedovati, temveč mora biti določeno, da se dolg odplačuje v letnih anuitetah tekom let in sicer najkasneje v šestdesetih letih. Izjeme glede neodpovedljivosti in odplačljivosti so dovoljene le za vknjižene terjatve najožjega sorodstva posestnikov.

2. Vknjižene terjatve javnih denarnih zavodov na označenih posestvih se morajo spremeniti v take, da bodo neodpovedljive in da se odplačujejo v anuitetah v najkasneje šestdesetih letih.

3. Ako pride posestvo na kant in v izvršilno prodajo, ga mora kupec osvoboditi vseh odpovedljivih dolgov. Deželni hipotekarni zavod posreduje in po potrebi da primerno posojilo novemu posestniku na razpolago.

4. Deželni zbori določijo, kedaj taka postava stopi za določeno deželo v veljavo. Važna bi bila taka postava, kakor jo priporoča navedena resolucija. Vendar se jaz prav nič ne udajam slepivi nadi, da bi z reformo realnega kredita bilo za propadajočo kmetijo vse storjeno.

Kmet dandanes večinoma ne izhaja, kmetuje v izgubo. Vzrokov za to pa je več: deloma nazadnjaško gospodarstvo, podraženje in pomanjkanje delavnih moči, prej neznanе rastoče potrebe, velike dote, ponekod žganje pitja in pa končno predrag zemljiščni in osebni kredit.

To so glavne rane, vsled katerih kravi kmetija. Da se te zacelijo, je vzajemna naloga kmetijske samopomoči in pa deželnega ter državnega zastopstva.

Naloga za saniranje kmetijskih razmer je velika in silno težavna, a taka ni, da bi bilo treba obupavati.

Če se ozremo deset let nazaj, kaj je S. L. S. v deželi storila za zboljšanje kmetijskih razmer, in to vse brez sodelovanja deželnega in državnega zbora, potem

se nam širijo srca ponosa in pa poguma, da se bo posrečilo popolno saniranje kmetije, ko bo še dežela in pa država s svojimi denarnimi in postavodajalnimi sredstvi posegla vmes. Toliko samo mimogrede.

Vrnimo se tedaj k dr. Grabmayr-jevi resoluciji. Ta resolucija hoče postaviti, ki bi določala, da vsi dolgovi, ki se vknjižijo na posestvo od dne, ko stopi taka postava v veljavo, postanejo neodpovedljivi in v anuitetah odplačljivi. To bi bilo na primer tako-le: Kmet si izposodi 1000 kron in da ta dolg na zemljišče vknjiži. Dosedaj je smel upnik tako posojilo zahtevati kadar koli nazaj v celi vsoti. Odsihmal pa — ako napravijo tako postavu — se bo upnik moral pri posojilu dogovoriti, po kakšnih obrestih mu posodi in na koliko let. Najkrajši rok naj bi bil 10 in najdaljši 60 let. Na podlagi takega dogovora se določi letno odplačilo na obrestih in glavnici ter se to tudi v zemljiški knjigi vknjiži. Osebnostna posojila, ki ne pridejo v zemljiško knjigo, bi seveda ostala, kakoršna so.

Ako se napravi nameravana postava, bo posledica temu, da iz zemljiške knjige izginejo vsa privatna hipotekarna posojila in stopila bodo na njihovo mesto hipotekarna posojila javnih denarnih zavodov, osobito deželnih hipotekarnih bank. Zakaj? Privatni kapital različnih kmetijskih bogatašev, ki še dandanes igra veliko, ponekod tudi nečedno, kmetu škodljivo vlogo, se ne bo mogel pečati s hipotekarnimi posojili, ker posojila, katerih ne more vsak hip odpovedati, temveč so vezana na določeno obrestno mero in na enakomerno odplačevanje, recimo v 20—60 let, ne morejo ugajati pravitnemu kapitalistu.

Vsled take postave bi tudi obrestna mera za hipoteke padla, katera je dandanes 4½ do 5 odstotkov, pa še celo 8 odstotkov!

Kakor sem že svoj čas v deželni zbornici pri utemeljevanju ustanovitve deželne banke naglašal, bo deželni hipotekarni zavod dajal posojila po najnižji obrestni meri, ki je mogoča. Deželnim denarnim zavodom, kakoršna bo tudi kranjska deželna banka, ne gre toliko za dobiček, temveč da kolikor mogoče splošnosti pri najemanju posojil koristijo.

Pa še za nekaj gre pri ti akciji za razdolževanje kmetije. Ni sicer formulirano v resolucijah gosposke zbornice, pa v po-

stavo mora na vsak način priti, to je namreč zmanjšanje intabulacijskih in ekstablacijskih stroškov.

Na zemljišču vknjižena posojila na prvo postavko so najbolj varna, stroški za vknjižbo so pa silno veliki. Pri malih posojilih na vknjižbo znašajo stroški intabulacije primeroma s posojilom velikansko svoto. To ne more tako ostati! Različne pristojbine na kolekih in pa posredovanje notarja pri pravi gotovih listin se mora odpraviti, ako se hoče mallega in srednjega kmeta varovati.

Prijatelji razdolževanja kmetije tudi žele, da se hipoteke posojila pri deželnih denarnih zavodih uredijo tako, da kmet dobi posojilo v polni imenski vrednosti zastavnega lista in da se kurzna diferenca med kurzom in nominalom zastavnega lista pokrije iz javnih sredstev; nadalje da se zahteva plačilo obresti poluletno nazaj (dekurzivno) in ne poluletno naprej.

No to so že podrobnosti, in ne vem, če se bodo dale izvršiti takoj.

Pa že samo to, kar nasvetuje dr. Grabmayrjeva resolucija, in pa, da se zmanjšanje intabulacijskih in ekstablacijskih stroškov postavno doseže, je velikanski napredek v zadevi zemljiščnega zadolževanja v prid naši kmetiji.

Da pa more taka reforma zemljiščnega kredita v življenje stopiti, treba denarne organizacije. Za osebni kredit treba zadostno Rajfajznovih posojilnic, za realni ali zemljiški kredit pa deželnih hipotekarnih zavodov.

Pri nas smo, hvala Bogu in pa delu naše stranke, za sprejem take postave pripravljeni. Dežela je — z malimi izjemami — vsa preprežena s posojilnicami za osebni kredit; za zemljiški kredit pa imamo že hranilnic, ustanova tako potrebne deželne banke pa je le še vprašanje najkrajšega časa.

Vsaka postava omejuje svobodo. Tako je tudi z nameravano postavu o reformi realnega kredita. Vendar bi bila ta postava taka, da bi ne posegala nazaj in bi ne kratila sedanjim privatnim zemljiščnim upnikom pridobljenih pravic. Le za bodoče zemljiščne dolgove bi se zahtevala neodpovedljivost, amortizacija in stalna obrestna mera.

Pa še tu bodo izjeme, kadar in kjer so opravičene. Te izjeme bodo veljale za najbližnje sorodstvo.

N. pr ako gospodar izroči posestvo sinu, izgovori večkrat gotovo vsoto denarja in pa doto drugim svojim otrokom iz grunta. To se navadno zemljiščnično zavaruje. Za take hipoteke se večkrat ne zahtevajo obresti. Krivično in trdo bi bilo za gospodarja in pa tudi za sorodstvo, ako bi zahtevala postavu, da se take hipoteke spremenijo v odplačivne in bi dote gospodarjev brat ne mogel v celoti, ampak le v letnih obrokih zahtevati.

Ako se nameravana postava napravi, se bo pokazal uspeh v par desetletjih v tem, da bodo vse nezdrave hipoteke, to je one, ki obremenjujejo čez dopustno mero, izginile. Obrestna mera bo padla, vsled tega se tudi letno odplačevanje na glavnici ne bo čutilo. Hipotečna posojila bodo močne hranilnice, še bolj pa deželni hipotekarni zavodi na-se potegnili.

Osební kredit, to so posojila na kratek čas in brez intabulacije, se bodo koncentrirala v Rajfajznovih malih posojilnicah. Pri pravi sistematični denarni organizaciji mora tudi obrestna mera za osebna posojila pasti.

Razdolževanje kmetije bi se po nameravani postavi polagoma in brez vsakega radikalnega preobrata doseglo. Zato pa bi bilo prav, da se državni zbor te zadeve čimprej loti, kajti silno potrebna je za našo kmetijo.

J. Mandelj.

Ivan Kregar v prvi seji trgovske in obrtne zbornice.

Danes priobčujemo na splošno željo zanimiv govor svetnika trgovske in obrtne zbornice g. Ivana Kregarja, ki ga je govoril v prvi seji trgovske in obrtne zbornice in ki z bengalično lučjo razsvetljuje delo izvestne gospode. G. Ivan Kregar je govoril:

Visoka zbornica! V svojem in imenu svojih tovarišev izjavim, da letošnjih nadomestnih volitev ne sprejememo na znanje in protestiramo proti načinu, po katerem so se volitve vršile. Vzroki za to so pa sledeči: Po 20. septembru nastal je položaj, da se obe slovenski stranki zbližate in da poneha vsaj tisti ostudni osebni boj, ki je toliko časa in pri vsakih volitvah div-

LISTEK.

„Za narodov blagor.“

(Iz dnevnika »Slovenski novičar« svoobodno posnel in predelal dr. L. Léard.)

Našemu trgu se pravi Čemerno, toda onega dne je bilo v njem prav veselo. Naše veselje je bilo ne samo prijetno, ampak tudi celje vse pošteno in pristno, zato, ker smo se veselili »Za narodov blagor«.

Odkar sta se naša prastariša preobdelala zrelih jabolk, ne padajo one več ljudem brez truda v naročje. Tudi mi smo imeli z našo prireditvijo mnogo težav, toda vse je premagala požrtvovalnost in gorečnost in navdušenje »za narodov blagor«. Največja težava je bila koj v začetku, ko smo morali poiskati vzrok in predmet našega veselja. O tem smo se posvetovali pozno čez polnoč v posebni sobi gostilne pri »Verderberju«. Predmet je moral biti važen, vsem razumljiv in vsem petnajsterim strankam, na katere se deli prebivalstvo našega trga, enako blizu stoeč. Gospod davkar je predlagal, da bi obhajali tisoč dvesto in devettridesetletnico, odkar so se naši predniki osvobodili Obrov in prišli potem pod vladu naše milostljive cesarske hiše, organist pa je odgovoril, da bi bilo bolje vzeti kakšno obletnico solunskih bratov. Gospod zdravnik

se je oglasil, da bi morda kazalo spominjati se dogodka, ko se je iznašlo cepljenje koz, gospod sodnik je pa predlagal, naj bi se veselili vpeljave porotnih sodišč, ki lahko oproste vsacega lumpa. Učitelj je bil za obletnico, ko se bo sezidala nova šola, Kačkarjev oče pa za obletnico, ko se je posipala pot čez Veterni vrh. Slednjič smo se zedinili, da bomo praznovali trinajstletnico, ko se je postavil most čez naš potok, oni železni most, ki nam je bil tako potreben in nam je tako koristen in nas je veljal toliko govorjenja in 3.742 kron 15 vinarjev, za kar je polovico prispevala država, tretjino dežela, tisoč kron je dala naša tovarna, ostalo pa in stroške otvoritvene veselice smo morali pokriti iz občinske blagajne. In poslednji stroški so bili še enkrat tako veliki. Torej se spodobi, da praznujemo enkrat obletnico dogodka, ki nas je veljal toliko truda in stroškov.

Sprejeto.

Dalje smo sklenili, naj se veselica vrši v prostorih gostilne gospoda Verderberja, ki nam je zajamčil najljudnejšo postrežbo in kulantne cene. Gospod Verderber je prišel s svojo materjo nekje s Koroškega, ko bil še majhen deček. Njegova mati je najela prostore v Prežganjčkovi hiši in otvorila gostilno, točila vedno sveže puntigamsko pivo, imela vedno polno gostov in je prišla kmalu do premoženja in do vpliva. Ko je Prežganjček prišel v zadrego, je kupila od nje hišo, jo prezidala in razširila in naredila iz nje pravi hotel, ki je

postal središče narodnega in ljudskega življenja našega trga. Njen sin je sicer nekoč izjavil pred sodiščem, ko ga je neko dekletito tožilo za alimentacije, da nima niti hlače svojih, toda to ga ni oviralo, da ne bi igral važne vloge v našem javnem življenju, kajti v njegovih rokah je bila imenitna postojanka — gostilna. Res, da je komaj za silo lomil slovenščino in da je bil naroden na »Nemško strazo«, toda bil je zaslužen za našo narodno stvar, ker je rad oddajal svoje prostore za narodne veselice in srbel za dobro postrežbo in za vedno sveže puntigamsko pivo.

Tako je bilo vse pripravljeno za veselico »za narodov blagor«.

Nekaj dni pred veselico so se prikazali na stenah obširni plakati z napisom:

Za narodov blagor!

Vsi Slovenci na krov!

Vsaka zavedna Slovenka in vsak zaveden Slovenec mora v nedeljo na veliko narodno veselico v gostilni pri Verderberju.

Trinajstletnica mostu čez Kurji potok. Velika narodna veselica, srečolov, ples in prosta zabava.

Gostom bodo stregle naše narodne dame in dekleta v narodnih nošah. Čisti dobiček gre »za narodov blagor«.

Veselica je izpadla imenitno in udeležba je bila velikanska, kot pri vseh narodnih prireditvah v našem zavednem Čemernem. Pri čepu so stali sama gospa županja in so imeli polno dela, ker je bilo treba nastavljati vedno nove sodčke puntigamskega piva. Toda gospa županja so ponosni na svojo narodno dolžnost in ne odstopijo nikomur pravice do čepa. Stregle so jim v slovenskih narodnih nošah gospodične Krampeljčkova, Samosrajčnikova, Pezdirnikova, Bosopetnikova, Brezdelnikova, Štimanova, Jožepčnikova, Ferbečeva, Postopačeva, Pucarjeva, Zadolžnikova in Gladomornikova, in kdo bi še našel vsa dična imena nežnih bitij, ki so se danes postavila v narodov službo. Urnih krač so prinašale prazne vrčke, gospa županja so jih polnili iz svoje vedno odprte pipe, in potem so jih spet ravno tako urno odnašale žejnim narodnim gostom.

Prave frankfurtarske klobasice so prodajale gospe in gospodične Lačnikova, Pamparjeva, Žejnikova in Praznikova. Kranjskega pekočega hrena sta dodajali gospodični Tunihtgutova in Nazevajsova.

Ako si zavil okrog vogla, si si lahko poslal življenje z raznimi sladšćicami in izbranimi rečmi. Sladšćice so prodajale gospodične Sladkogobčnikova, Kravžičeva, Pikčeva in Pogledajeva. Da bi ti zavžite sladšćice ne pokvarile prebave ali ne povzročile srčne napake, si zamogel zaliti s kozarčkom Florijana ali pa navad-

jal. Prišle so deželnozborske volitve. Načelnika obeh strank sta se dogovorila in priporočevala dogovor vsak v svoji stranki, in volitve so se mirno vršile. Bližale so se pa tudi volitve v našo trgovsko in obrtniško zbornico. Tudi za te volitve se je želja izražala, naj se vrše mirno, potem kompromisa. Mene je gospod predsednik te visoke zbornice prvi povabil, da bi se pogovorila o kompromisu. Odkrito rečem, da sem bil za kompromis, in tudi v naši stranki je bilo mnogo pristavšev, ki so pozdravljali to misel. Sploh se pa v naši stranki nobeden ni veliko brigal za te zbornične volitve. Da se cela javnost ni brigala veliko za te volitve, pripisujem dejstvu in vplivu deželnega zbora, ki je zboroval ravno v času, ko so se vršile priprave za te volitve. Tudi jaz se nisem več brigal, ko sem slišal o kompromisu in še celo nekaterim gospodom v naši stranki izrazil željo, da ne kandidiram več v to visoko zbornico. Stojim namreč na stališču: ako je kompromis, potem je popolnoma vse eno, kdo je izvoljen, ali Peter ali Pavel. Pri kompromisu se je nam ponujal najprvo en mandat, potem dva, in pozneje trije. Seveda je popolnoma ob sebi umevno, ako se sklepa kompromis, da skuša vsaka stranka zase kolikor mogoče veliko pridobiti. Tista stranka, ki ponuja kompromis, skuša kolikor mogoče malo dati, dočim nasprotna stranka želi zopet veliko dobiti. Ker sem jaz odložil mandat ali nalog za pogajanja, poverilo se je to naročilo od našega obrtnega odbora drugemu gospodu, da se nadalje pogaja. Kar naenkrat pa izvem, da so se v neki ljubljanski gostilni razgovarjali trije gospodje od narodno-napredne stranke in da je eden teh rekel: »Sedaj se pogajamo s klerikalci za kompromis, vendar je vse tako preskrbljeno, četudi kompromis sklenemo, da ne pride v trgovsko zbornico niti eden klerikalec. Predsednik Lenarčič bo prejemal vse glasovnice in potem bomo mi na glasovnice napisali, kar bomo mi hoteli.«

Začetkom jaz tega nisem hotel verjeti. Ker pa mi je izjavila priča, ki je to slišala, da to potrdi, če je treba, s prisego, in ker je priča ugleden gospod, sem seveda nato verjel. Najprvo smo bili nekoliko osupnjeni, vendar pomirili smo se hitro, saj vemo, kaj se v politiki večkrat dogaja. Meni pa se je ta čin zdel tak, kakor če n. pr. cigan konja proda kupcu, pa komaj v žep denar spravi, in že premljuje, kako bo zopet konja kupcu ukradel. Mislili smo si pa tudi: Ako je tako in ako gospodje od narodno-napredne stranke tako mislijo, pa se udarimo. Tako je prišlo do volivnega boja. Povdarjam pa svoje prepričanje, da bi se politične stranke ne brigale toliko za zbornico, ko bi zbornica ne volila dveh deželnozborskih poslancev. Zbornica bi potem imela tudi bolj strokovni značaj, kar bi bilo le zbornici v korist. Jaz se ne strašim boja. Vsak volivni boj rodi nekaj dobrega in tudi zadnji volivni boj v to visoko zbornico je rodil dobro. Gospodje, pogledimo, kako izvrstno je danes zbornica zastopana. Niti enega gosp. svetnika ne manjka. Povdarjam, gospoda, da se to ni zgodilo, odkar zbornica sploh obstoji. Spominjam se časov, ko je bil še tajnik gospod cesarski svetnik Murnik, kako so lovili gospode svetnike po gostilnah in kavarnah, da so bili sklepčni; velikokrat se jim pa niti to ni posrečilo, ako ravno ima zbornični opravilnik določilo, če je le enajst svetnikov navzočih, da je javna seja sklepčna.

Predno preidem do nadaljnjih izvajanj, dotakniti se moram še enkrat kompromi-

sa, in sicer v prvi volivni kategoriji. Naglašam, da sem bil jaz prvi, ki sem povdarjal, ako Slovenci skupno volimo, da bi bilo mogoče v prvi kategoriji zmagati. Nekaj dni pred volitvami pa je prišel k meni dr. Windischer ter mi pripovedoval, da ima naša stranka v prvi kategoriji deset glasov, narodno-napredna okrog 29 in Nemci okrog 80 glasov. Povdarjal je, da bi Slovenci, ako skupno nastopijo, zmagali. Hotel je imeti, naj naša stranka da letos glasovnice narodno-napredni stranki, čez tri leta bo pa dala narodno-napredna stranka naši stranki glasovnice. Jaz sem takoj povdarjal, naj se zgodi narobe, zlasti radi tega, ker je naš poverjenik, ki se je pogajal o kompromisu, predno je bil sploh znan kak kandidat, naznanil predsedniku Lenarčiču, da on kandidira v prvi kategoriji. Torej, gospodje, če vam je bilo toliko za narodnost in slovenščino, zakaj pa niste volili našega poverjenika? Da pa je ta — poverjenik je bil gospod Kobi — dober Slovenec, naroden skozi in skozi, o tem, upam, ni nobenega dvoma. Seveda je dr. Windischer meni takoj odgovoril, da to ne bo šlo. Povdarjal je, naj se volivni boj v drugih kategorijah vrši nadalje, kakor doslej. Zahteval je samo, da damo mi glasovnice. Imel je tudi seboj neko pogodbo, katero naj bi bil jaz in pa on podpisala. Vsa stvar sem premislil. Resni obrtniki in trgovci imamo najraje, ako damo blago, da dobimo tudi takoj denar. Povedal sem to tudi dr. Windischerju, vendar o »dati« ni hotel ničesar slišati, on je hotel samo »imeti«. Da pa nisem hotel dati, me je privedlo k temu še to-le: Prvič se pogodba lahko v treh letih izgubi, oziroma se je ne drži. Gospodje, saj ste bili v zvezi z Nemci veliko let, a Nemci so se vedno pritoževali, da ne držite pogodbe. Ako je pa z Nemci niste držali, potem bi je z nami tudi ne.

Drugič. V zadnjem času v vaši stranki nekatere gospode spomin jako rad zapuščam, in tako bi se lahko pripetilo, ako bi jaz g. dr. Windischerja čez tri leta vprašal, kaj je s pogodbo, bi ta odgovoril: Kaj sva midva pred tremi leti govorila, tega se ne spominim, mene je spomin zapustil. Tretjič, in to je jako značilno za naše razmere, da pride uradnik, drugi tajnik, trgovske in obrtniške zbornice, ki je plačan od nas obrtnikov in trgovcev, ki plačujemo zbornične doklade, in hoče vplivati, kdo naj bo izvoljen v to visoko zbornico. Kako se je potem volilo, da sta narodno-napredni in pa nemški kandidat dobila enako glasov, to je po 47, tega ne vem, zlasti ker je dr. Windischer trdil, da imajo samo 29 glasov na razpolago.

Sploh je pa bilo za vas, gospodje, pri teh volitvah jako lahko. Imeli ste vse v rokah. Za nerednosti, ki so se godile, pa je odgovoren tajnik g. dr. Murnik. Glasovnice je imel zaklenjene pod ključem tako, da tudi nobena miš ne bi mogla do glasovnic. Obenem z glasovnicami je pa razpošiljal predsednik g. Lenarčič agitacijska pisma, s katerimi je volivcem priporočal, naj kar njemu kot predsedniku takoj podpisane glasovnice v priloženi frankirani kuverti pošiljajo nazaj. V teh pismih priloženi so bili obenem tudi listki s kandidati. Vendar je bilo pristavljeno, da bodo že v Ljubljani napisali kandidate, in to je zopet dejstvo, da ste nas res hoteli izriniti iz zbornice.

Ti listki so bili pisani od enega zborničnega uradnika na cikloštilu. Ako je to pisano na zborničnem cikloštilu, je to velika netaktnost; ako pa je narejeno na cikloštilu društva »Merkur«, potem nastane za nas vprašanje, ali bomo še glasovali

za podporo temu društvu ali ne. Kajti ako se društvo postavi tako na nam nasprotno stran, potem mi nimamo nobenega poudarila glasovati za podporo temu društvu. Kako da so se razposlale glasovnice, to tudi samo g. dr. Murnik ve. Dejstvo pa je, da veliko volivcev ni dobilo glasovnic. Tako cela fara Rova ni videla glasovnic, ki je tudi občina; ravno tako približno je bilo pri Sv. Gregorju. Naši volivci niso dobili glasovnic, vaši tudi ne, in ravno tako so se pritoževali Nemci, da niso dobili glasovnic.

Zatorej že danes priporočam in nasvetujem, da naj se v prihodnje razpošljejo vse glasovnice in legitimacije s povratnicami, oziroma povratnim receptisom. Ako vas danes vprašam, kako garancijo mi morete dati, da ste res odposlali vse glasovnice, potem nimate druge garancije, kakor da dr. Murnik reče: Mi smo vse odposlali; dokaza pa nimate nobenega. Če pa jaz to verujem, je seveda popolnoma moja stvar. Če pa bode razposlali s povratnim receptisom, se potem lahko vsak hip izkaže, kedo je prejel, komu pa ni bilo mogoče dostaviti.

Višek agitacije pa je bil, ko ste proglasili trgovsko in obrtno zbornico za volivni lokal. To je bila netaktnost prve vrste. Ako v prihodnje hočete tako delati, potem pa napravimo v trgovski zbornici vse stranke svoje volivne lokale. Vi imejte svojo sobo, mi dobimo drugo sobo, Nemcem dajmo pa tretjo sobo.

Govornik je nato prebral notico v »Sl. Nar.«, v kateri se pozivljajo volivci, naj nemudoma podpisane glasovnice odpošljejo v centralo, to je v trgovsko in obrtno zbornico.

Nato je nadaljeval: Gospodje, vpili ste tudi v »Slov. Narodu« po državnem pravdniku, češ, pogledjte, kako so klerikalci »falzificirali«. Da so se kake napake zgodile pri nas, pripoznam, vendar ne v tako velikem štilu, kakor pri vas.

Vprašam vas, kdo je podpisal oziroma falzificiral glasovnice, ki jih je pobiral pri mesarjih v Ljubljani neki policaj. Jaz sam sem gledal, ko je pismonoša raznašal pri mesarjih, hotel oddati mesarju, pa je prestregel policaj, češ, to je glasovnica, jo bodem že jaz vzel in nesel gospodu svetniku pokazat, ako je prav izpolnjena. So slučaji, ko volivce glasovnice niti v roki ni imel. Sedaj sem pa, in sicer že po volitvah, govoril z mesarji in jih vprašal, ako so dobili glasovnice nazaj v podpis, a ti so mi zatrdili, da glasovnic niti videli niso.

Govori se tudi o bojkotu, in da se hočejo vsi tisti, ki so z našo stranko volili, bojkotirati. Imenik tistih napravil je baje dr. Murnik. Če se je res izdal kak tak imenik, je to mogoče edino iz zbornice, ker drug itak nima upogleda in torej ne more napraviti imenika, ker sploh do oddanih glasovnic nihče ne pride. Ako hočete bojkot, prav, mi ga sprejememo. Ne verjamem pa na bojkot. Saj se je tudi po 20. septembru veliko o bojkotu govorilo, pa se ni ničesar storilo. Vendar je pa pri teh volitvah govoriti o bojkotu nesmisel. Kakšne volitve pa so to! Ali niso volitve v trgovsko in obrtno zbornico »unikum« 20. stoletja. Nekaj tisoč glasovnic se vrže med volivce, zanimanja za volitve nobenega, agitatorji švigajo sem in tje, kdor prej pride, ta dobi, in kdor je bolj priden, več dobi. In pri takih volitvah še hočete pretiti z bojkotom! Značilno je bilo tudi to, da sta bila dva kandidata v volivni komisiji.

V zbornici se je naredila pa še druga

nerednost, in sicer: Dokaze imamo, da so bile vse notice in članki o volitvah spisani v zbornici. Tudi za to je odgovoren dr. Murnik kot šef pisarne. Pri tej priliki mi pride na misel govor rajnega gospoda ravnatelja Luckmanna, ki ga je pred par leti v neki debati govoril. Med drugim je rekel: »Der Herr Kammersekretär Dr. Murnik fährt immer herum und pulvert die Leute auf. Wenn sich der Kammersekretär ein bisschen mehr für Kammergeschäfte kümmern würde, wäre es für die Kammer viel besser.« Takoj nato je pa tovariš gospod Hribar zagovarjal dr. Murnika, vendar med drugim tudi pripomnil, da bi bilo želeti, naj pride od strani gospodov tajnikov nekoliko več iniciativnega dela. In če gospode danes vprašamo, koliko iniciativnega dela je prišlo od gospodov tajnika, lahko rečemo: Nič in zopet nič. Pridnost gospoda dr. Murnika pa tudi poznamo. Mi natančno vemo, kdaj in ob kateri uri dr. Murnik hodi v zbornico. Mi vemo, da je dr. Murnik samo ob volitvah priden, takrat dela, drugače pa ne veliko.

Končam in prosim gospoda vladnega zastopnika, da sprejme naš nasvet, da se bodo pri prihodnjih volitvah razpošiljale glasovnice in legitimacije s povratnim receptisom, na znanje in da ga upošteva.

Slovansko pismo.

Strah med dunajskimi Nemci. — Nemci bojkotirajo okrajnega glavarja. — Pruski agenti na Moravskem. — Grozna revščina rusinskega ljudstva na Ogrskem. — Mažari in mladinski list za slovaško deco. — Juriga oproščen. — Pruske vojaške naselbine med Poljaki. — Kmečko društvo zoper nemške naselbine. — Bolgarski samci zoper novi davek.

Okrajni zastop v I. dunajskem okraju je sklenil oster protest zoper nameravano ustanovitev »Češkega doma« v I. okraju (v Gospodski ulici), ker v tem baje Dunajski preči »počestje« in narodnostni boji bi se tudi prenesli na dunajska tla. Dalje so se pozvali vsi drugi okrajni zastopi dunajski, naj z najostrejšimi sredstvi delujejo proti »Češkemu domu« v kateremkoli drugem okraju. Okraj. svetovalec Loos je celo dokazoval, da hočejo Čehi samo izživati nemško dunajsko prebivalstvo. Ko torej Čehi hočejo imeti na Dunaju svojo društveno hišo, to je provokacija! Ako bi Čehi na Češkem in Moravskem bili istega mnenja, kakor Dunajčani, potem bi morali skoraj v vsakem mestu rabiti »najostrejša« varstvena sredstva zoper nemške provokacije. Po temeljnih državnih zakonih je vsakemu avstrijskemu občanu — torej tudi Čehu — zajamčena pravica do bivanja in življenja v celi državi, torej tudi na Dunaju. Kdo more za to, da nekateri ljudje to smatrajo za provokacijo?

Brnski »Hlas« poroča: Županski urad mesta Česká Lipa je izdal pred božičnimi prazniki poziv na nemško prebivalstvo, naj za obrambo nemškega značaja mesta kupuje samo pri Nemcih. Ta poziv županskega urada k bojkotu je pa bil zapljenjen. Poslanec Kraus je v državni zbornici interpeliral radi te konfiskacije, in s tem je postal poziv nedotakljiv (?). Županstvo je ukazalo ta poziv zopet pribiti na uradno tablo. Toda poziv je bil zopet zapljenjen in okrajno glavarstvo je župana in občinskega slugo tožilo radi nedovoljenega plakiranja. Župan je bil obsojen na globo 5 K. V zadnji seji mestnega odbora je župan B. Bredtschneider označil to ravnanje okrajnega glavarstva kot provokacijo nemške-

nega pristnega brinjevca, borovničevca, slivovke, tropinovca itd., ki je iz rok naših dično mičnih gospodičen dišal dvakrat prijetno. »Bakfišeljce« so prodajale gospodične Muckova, Cuckova, Štuckova in Puckova.

Ko si si privezal dušo s pristnim domačim žganjem ali s puntigastim pivom in prigriznil frankfurcarico ali dunajsko klobaso ali pa sladšičice naših dično mičnih gospodičen, si se lahko šel udeležiti srečolova. Dobitki so bili deloma resni, deloma šaljivi. Gospod župan so na primer zadeli ogromnega mačka, gospod Kaveljček pa udomačeno opico, gospodična Lišpanova je zadela ploho, a gospodična Oblaznikova krotko štorčlo. Najsrečnejši je bil gospod gostilničar, ki je dobil »domino«.

Potem se je pričel ples in vrteli smo se vsi na trdni narodni podlagi. V začetku so bili navzoči tudi gospod kaplan, menda, da bi s svojo navzočnostjo potrdili, da smo pri narodnem delu brez razlike strank vsi edini. Udeležili so se srečolova, toda niso imeli sreče in niso zadeli ničesar. Potem je trajal ples do jutra in je bil jako živahen, ker smo bili vsi polni navdušenja za narodov blagor. Zjutraj smo se razšli in smo bili vsi tako trudni, da nikdo ni vedel, koliko je zapravil. Toda mi smo verni sinovi

matere Slave in vsak čas pripravljeni vse žrtvovati za narodov blagor. Posebna zahvala za lep uspeh gre gospodu Verderberju, ki nam je šel na roko z najprijaznejšo postrežbo in pa našim narodnim damam, ki so dokazale, da imajo srce za narodov blagor in znajo izvrstno kelnariti. Edino bi se moglo očitati, da je bil kranjski hren, ki se je dodajal pristnim frankfurtskim klobasam, nekoliko preoster, kar se pa ne more prištevati gospodičnima Tunihgtutovi in Nazevaljovi, ki sta stregli z najbolj ljubkimi smehljaji, ampak edino le naši vladi, ki je tako zanemarila našo deželo, da ne more več roditi bolj sladkega hrena.

Veselica je dala 23 kron in 72 vinarjev čistega dobička, ki se bo obrnil za narodov blagor. Zda moram pa skleniti moj dopis, da prespim najprej svojega mačka, potem moram pa iti, da koga napumpam, ker sem čisto suh. Sklenem z verzi, kate-re je gospod Verderber za časa veselice dal obesiti pred vhodom v dvorano:

»Das Vaterland kommt nicht in Not, solange ein echter Patriot des Malzensaftes nicht vergisst und sauft, was menschenmöglich ist.«

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Hvala Bogu, de je že enkat tega namunna predpusta konc in de sa lde saj tiste larfe udlož, ke s jh sam predpustam natakneja. Veseu sm tega, al kulk bl b biu še le veseu, če

b prsou enkat še tist cajt, ke b lde udlož tud tiste larfe, ke jh punavad zmeri nosja in se tku enkat pukazal tak, kakršn sa u resnic. Al tega cajta mende na uva dučakala, gespud redehter, ne uni, ne jest.

Če b se tu enkat zgudl, b bla pa velika kulubocja in marskašn, ke nos pu fran-

cosk ufurmane hlače, b pukazu svoje hribuske štebele. A lft b se na ta viža use glih mal izčistu in člouk b saj vedu iz kum ma za upraut. Zdej nos use naskriž larfe, pa nej u že predpust al pa post, tu je use glih. Tak, kakršn je, se nubedn noče pukazat, ampak se kaže zmeri tak, kakršngja čja druh. Tistga nubedn na puve, kar za-res misl, ampak puve zmeri tist, kar ve de mu u nual, al saj ne škodval.

Jest jm na um tlela prpoudvou in naštevju pu vrst, kašna larfa nos ta al pa un tu b ratu prevelek rebeljon med nam; de pa use glih na uja mislel, de jest kar ke en dan čvekam, morm pridet pa le iz ena taka rečjo na dan, de u putrdila tu, kar tle guvarim in trdem.

Astn, puglejma ta narpreh naš rotuž — če b iz kermo drugmo prčel, b se zna še gespude žepane tku fržmagat, de b me nekol več na gas ne pugledal.

Na našmo rotuže sa se unkat pugvarjal ubčinsk učeti use sorte rči, kašna viža b nam šli na roka in kuku narbulš skrbel za naš blagor in naša nuc nast. Seveda, take rči se na rotuž zmer menja; al ta pot sa s še pusebn uzel h sr naš Rožnpoh in štederal, kuku b tud nega zbil kej cvenka, de b ga lohka ubrm h našmo nuc. Gespud žepan — u usa

ga prebivalstva, nakar je odbor enoglasno sklenil, dokler bode namestniški svetovalec Fr. J. Schmidt okrajni glavar v Češki Lipi, ustavi občina vsa dela v prenešenem delokrogu in zoper vse odloke političnega urada bode se pritožila. Nadalje je mestni odbor še sklenil, da se ne udeleži nobene veselice, nobenega podjetja itd., če se jih bode udeležil okrajni glavar. Okrajni glavar v Češki Lipi je torej bojkotiran radi tega, ker ni hotel vsied znanega odloka barona Bienerttha dovoliti, da bi Nemci nemoteno bojkotirali Čehe v Češki Lipi.

Nedavno so češki listi objavili poročilo, da so si pruski pastirji izvolili Moravsko kot ugodno ozemlje za geslo »Los von Rom«. To poročilo je bilo iz verodostojnega vira. V okraju tišnovskem hodita namreč dva kolporterja protestantskih biblij iz delj časa. Zanimivo je, da se je našel njih zapisnik, v katerem se nahajajo natančne opazke o mišljenju ljudstva, značaju duhovnikov in njihovem vplivu na ljudstvo, o potrebah občin in dr. V nesrečni prusko-avstrijski vojski leta 1866. je splošno presenečenje vzbudilo natančno znanje čeških krajev. Prusi so namreč vedeli za vsako stezo in poljsko pot. Ali to ni dokaz, da se Prusi še zdaj trudijo pridobiti češke dežele?

»Ljudstvo zavida divjačino«, tako piše »Slovensky Týždenník« o revščini rusinskih kmetov v užjorskem okraju na Ogrskem. Grozen mraz, nedostatek dela in zaslužka, novi eksekucijski zakon povzročajo, da ljudstvo izgublja zadnje, najpotrebnejše reči ter trpi lakoto. Ljudstvo se preživlja samo s koruzo, od jeseni mesa ni jedlo. Za kuhanje jemljejo rdečo, umazano živinsko sol. Ljudje tavajo po vaseh z bledimi, medlimi obrazi. Občine so naprosile urade za pomoč. V solvjijskem in vereškem okraju so se pomnožili volkovi in ljudje zavidajo divjačino, kajti veleposestniki jo po gozdovih dobro krmijo.

Pred kratkim smo poročali, da so mažarski gospodje pri požunskem okrajnem zastopu izdali slovaški koledar za slovaško ljudstvo. In glej, ni še minilo četrta leta in ista gospoda se je lotila novega dela: sklenila je namreč izdajati za slovaško mladino slovaški list v to svrhu, da utrdi slovaški mladini rodoljubno čustvo. Ta mladinski list ne bode slovaških otrok učil pravega rodoljubja, ne bode jih učil, da so Slovaki bili nekdanj najhujši omikan nad na Ogrskem, da so se od Slovakov elo Mažari učili, da, iz Mažarov so napravili omikano ljudstvo le Slovaki, zakaj Slovaki so jih naučili orati in gospodariti. tega seveda ni mogoče pričakovati od gospodov, ki so dozdej Slovake hoteli le omikariti; ali s tem, da bodo Mažari izajali slovaški list za slovaško mladino, o priznani resničnosti tega, kar trdijo slovaški rodoljubi, da se namreč slovaški troci v mažarskih šolah ničesar ne naučijo in da kdor hoče od slovaškega ljudstva aj doseči, mora rabiti slovaški jezik, zaaj, brez slovaškega jezika se na Slovašem nič ne opravi. To je gotovo velika ridobitev slovaške politike. Ako bi se ne ilo slovaško ljudstvo borilo za svoje pra-

vice, nikoli bi Mažarom ne bilo prišlo na misel, izdajati slovaške publikacije; nikoli bi jih ne bili Slovaki prisilili k temu, da bi sami priznali, da to, za kar so se dozdej trudili, je vse zaman, vse brez uspeha, da, naravnost škodljivo tudi njihovim koristim.

Slovaški deželni poslanec in duhovnik Ferdinand Juriga, ki je bil radi ščuvanja (!) zoper mažarsko narodnost obsojen na dve leti v državno ječo, je sedaj oproščen. Vsak jetnik na Ogrskem, ki je zavorjen na več nego eno leto, ima pravico zahtevati odpuščenje enega dela kazni. Jurigi, ki je preživel 21 mesecev v ječi, so tudi podelili to milost.

Hakatistični list »Schlesische Ztg.« že drugič zahteva, da naj se v svrhu utrjevanja nemškega življa na Poznanjskem v poljskih krajih naselijo dosluženi vojaki v državnih naselbinah. To misel je sprožil že pred nekoliko leti predsednik vsenemškega društva prof. Hasse. Po tem načrtu bi pruska država doslužnim podčastnikom po devet- in dvanaajstletni službi pri orožništvu, policiji in drugod namesto pokojnine izročila primerno kmečko gospodarstvo na poljskem ozemlju. Na ta način bi se rešilo pokojninsko vprašanje doslužnih podčastnikov, in v poljskih krajih bi se tekom časa nahajali posestniki, »prešinjeni od državnega pruskega vojaškega duha«. Ponovljeno naglašanje te misli v hakatističnem glasilu dokazuje, da hakatisti niso zadovoljni z dosedanjim uspehom naselbinske politike.

Ruska vlada je dovolila daljše delovanje poljskega društva pod naslovom »Polska Macierz malorolnyk«. Društvo je ustanovil znani poljski sociolog Boleslav Zdzarski, in njegova naloga je, boriti se zoper nemško naseljevanje v poljskem kraljestvu s tem, da se skupljajo poljski kapitali, gmotno se pomaga manjšim kmetom v boju zoper nemške naseljence ter se širi izobrazba med poljskimi kmeti.

Kakor znano, je bolgarski sobranje sprejelo predlog zakona, po katerem bode vsak bolgarski »jergen« (samec), kadar bode dovršil 30 let, plačal davek. Ta zakon, ki še ni potrjen od kralja, je razkačil bolgarske »jergene« tako, da so te dni sklicali v Varno protestni shod, katerega se je udeležilo 500 samecev. Sklenili so enoglasno resolucijo, ki v nji odločno protestirajo zoper novi davek in prosijo kralja, da naj zakona ne potrdi. V resoluciji hkrati pozivljajo vse bolgarske samece, dokler se zakon ne izpremeni ali ne odpravi, da naj bojkotirajo vse veselice, tudi veselice v dobredelne namene in naj se izogibljejo vsem neomoženim damam.

Tedenski pregled.

Državni zbor bo sklican 10. marca. Bienertthovo stališče je omajano; mož je hotel vladati nekaj časa brez parlamenta, a gosposkozbornični člani, ki imajo krono zase, so vplivali na zopetno sklicanje državnega zbora. Bienertth nasprotuje približno 250 mož: 88 socialnih demokratov, 125 članov »Slovanske jednote«, 25 mla-

dorusinov, divjaki vsenemci, nekaj Italijanov in Rusinov.

»Slovanska jednota« zahteva predsedniško mesto. S »Slovansko jednoto« se pečajo ne le avstrijski, ampak tudi inozemski listi, — dokaz, kolike važnosti je. Od zbornice bo vlada zahtevala vojaške novince, potrdilo aneksije in podržavljenje železnic.

Jugoslovanski minister krajan zopet straši po slovenskih listih. »Slovenski klub« ni proti jugoslovanskemu ministru, ampak le zoper institucijo ministrov krajanov sploh. Zoper to je protestiral. Za slučaj, da ostane institucija ministrov krajanov, »Slovenski klub« ne bo zoper jugoslovanskega ministra.

Vojno ministrstvo je že povedalo, da mora večji del avstro-ogrške armade do konca prihodnjega meseca biti popolnoma na novo uniformiran. Uniforma bo silva z modrosivimi in svetlosivimi plašči in gamašami.

Evropski mir je v skrajni nevarnosti. Rusija je nastopila proti Avstriji. Zato so Nemčija, Francija, Angleška in Italija sklenile nekaj miroven blok, in skušajo dobiti Rusijo, da naredi v Belgradu skupen korak. Avstrija je pripravljena do skrajnosti. Ako zahteva Srbija teritorialnih kompenzacij, bo odločil meč, če se pa uda na gospodarske kompenzacije, se bo rešilo mirnim potom. Zadnja poročila pravijo, da se je nevarnost nekoliko zmanjšala in da se Srbija umika.

Deželnozbornske volitve na Vipavskem namesto Lavrenčiča se vrše dne 3. aprila 1909.

Deželni odbor je dovolil kršč.-socialni zvezi v Ljubljani, da sme po končani zimski dobi takoj pričeti s predstavami v gledišču, prihodnjo sezono pa bo smela kar med sezono dati nekaj predstav.

Nemški list iz Gradca poroča, da je Kranjska hranilnica odpovedala posojila mnogim graškim in dunajskim posestnikom.

»Slovenski Narod«, ki je prej gnal tako reč za slovenske žrtve v september-skih dneh, piše sedaj, da je le otroče vprašanje, kdo je pozval vojaštvo na ulico. Značaj!

Krščansko-socialna organizacija napreduje. V Zidanem mostu, kjer so socialni demokrati vladali, se je vršil krasen shod, na katerem je dr. Krek razkrinkal vso hinavščino socialne demokracije.

Pomožna akcija za nabavo cenih krmil ne sprejema več prošenj, katere bo vse vrnile proslencem kot prepozno došlo.

Predsedništvo pomožnega društva za bolne na pljučih je pripravljeno prirediti predavanja v obrambo proti jetiki tudi po društvi po deželi. Torej društva!!

Kulturni boj na Francoskem besni v svoji ljutosti. Župan v Saulien je prepovedal duhovnom, spremljati pogrebe v cerkveni obleki.

V Perziji je nastala bitka med šahom in revolucionarji. Šahovci so bili poginani v beg.

V Trstu je padel zadnji soboto 6 let stari Humbert Brider na dvorišče iz tretjega nadstropja v ulico Sette Fontane in

se ni nič poškodoval. Ljudje govore o čudežu.

Amerikanci so jeli delati reklamo za čevlje in revolverje kar na nagrobne spominke.

Postne govore v ljubljanski stolnici je začel v četrtek profesor dr. Opeka. Govoril je o temi: vera ali nevera.

Godovi prihodnjega tedna.

28. februarja: 1. postna nedelja; Roman, Rajmund.

1. marca, ponedeljek: Albin, Hadrijan.
2. marca, torek: Simplicij, Bl. Karol.
3. marca, sredo: † Kvatre, Kunigunda.
4. marca, četrtek: Kazimir, Lucij I.
5. petek, petek: † kvatre, Agapeta s tovar.

6. marca, sobota: † kvatre, Fridolin.

AVSTRO - OGRSKA.

Parlamentarni položaj.

Nemški vladi prijazni listi poročajo, da vlada med v zbornici zbranimi člani zelo pesimistično razpoloženje. Nemce osobito skrbi, ker vlada o načrtih »Slovanske jednote« popolen molk, med tem ko čenčajo Nemci kakor vrabci. Vznevojenosti so tudi krščanski socialci in pa Poljaki. Nemci, dasi sprti med seboj, pritiskajo na Bienerttha, naj Čehom ničesar ne dovoli. Nemci spletarijo tako proti Čehom, ker bi radi izzvali obstrukcijo Čehov in bi potem vpili, da Čehom ni za državo.

O Bienertthu se poroča, da hoče za delozmožnost zbornice vse storiti. Na razpust državnega zbora ne misli, k večjemu namerava zopet zaključiti državni zbor.

Vlada želi, da se še pred Veliko nočjo rešita predloga o rekrutih in o podržavljenju železnic. Predlogo o podržavljenju želi vlada predložiti odseku brez prvega branja, socialni demokratje zahtevajo za rekrutno predlogo prvo branje. Volitev predsedstva upajo vladne stranke izvršiti v dveh sejah.

Prihodnji ponedeljek zasliši Bienertth češke voditelje.

Za predsednika gosposke zbornice bo zopet imenovan knez Alfred Windisch-graetz, za drugega podpredsednika pa knez Schönburg-Hartenstein. Proti imenovanju kneza Fürstenberga za prvega podpredsednika so nastali resni pomisleki, ker je knez tudi višji maršal pruskega dvora.

Zdaj je gotovo, da odstopi Abrahamowicz. Sledil mu bo Dulemba.

Dunaj, 27. februarja. Vabila zastopnikom čeških strank k Bienertthu so se razposlala. Katoliško-narodna stranka je povabljen 2. marca ob 3. uri popoldne, češki agrarci ob pol 6. uri, mladočehi pa v sredo, 3. marca, ob 3. uri popoldne.

Svobodnomiselno učiteljstvo slavi 40letnico »moderne« ljudske šole.

Svobodnomiselno učiteljstvo se pripravlja, da slavi 14. majnika 1869 sklenjeno ljudskošolsko postavo. Sicer pa posebnega navdušenja ne bo, ker se že splošno priznava, da se niti na meščanskih šolah učenci ne nauče več kakor v stari »klerikalni« šoli.

bčen je žepan prva pršona že ud nekdi, tu je znan iz ribenšk, kamenšk in drueh prpuvest, — gespud žepan je predugu, de b vs Rožnpohe pusekal in tist nar, ke b ga iz tega vn skepil, za dobre si ubrnil. Nahter ubčinsk učeti, ke jm ni alk za naš nuc, kokr za tu, de se maja ulet u uročin kam u senca ulečt in lenoba ast, pa nisa bli iz tem zaduvaln in rukal a se iz gespudam žepanam ke pa sm, do-ler ni enmo ubčinskem učete u glava adl, de b blu nam usm za ta prva sila že stupedesetem lepem smrekam pumam. In ta ubčinsk oče je predlagu, de u z adost, če ma na celmo Rožnpohe za lej sam 150 smrek pusekal, ke maja tista lubadarja, ke smreke h nč spraula, ta ruh dreuje nej u pa še zdrou in pučaka na ožnpohe še tukl cajta, de u pršou najne badar. Če stupedeset smrek iz lubadar- m pusekaja in predaja, u že tukl zalegl, uja udgnal za sila tistga lubadarja, ke je u mestna kasa zajedu.

Tku je puvedu ta ubčinsk oče; gespud pan je pa mal u lft pugledu, neki na ste presteu in natu zaduvaln pukimu. a ta viža se je ta reč zavle lubadarja in arek na use plati ugodn rešila in mi b ogi bt iz tem cefridn. Ke ma pa usaka č soja svetla in pa tud temna plat, sm še jest začeu ta reč bl na tenku štedet, de b vidu tud ta temna plat pr te reč. vidu sm ja in pa še kuku!

Sou sm hmal pu tem dugodke mal na ancir, in ke sm se pu mestnem flajštre španceru in zmartru, sm stopu pa h ouratari u veža na en ferkle in tam sm letu na enga gespuda, ke puzna iblansk laž ud uzuni in ud uznotri, glih ke je ena sena klubasa natepavu.

»Serbus, prjatu,« sm ga naguvuru.

»Serbus!«

»Kua je pa kej nouga?«

»Eh, use je še pu ta starem, sam vuz za smeti puberat mama nou, družga nč,« je zdihnu moj prjatu in en lep štikle klubase u naša zmašu.

»Kaj b se tku navednga delu! Al tisteh stupedeset smrek na Rožnpohe,« se je udrezu in tku irdohtn pumežiku, de sm s prec mislu, de more bt tie kej udzad.

»Za kua pa čja pol smreke pusekat, če res nimaja lubadarja?«

»Eh, prjatu, tu je pa druga reč! Se t prec vid, de se na pulitka na zastopš.«

»Veš kaj; kej taga m pa še ni nubedn naprej vrgu? Še sam gespud žepan, ke je iz usm žaubam namazan učaseh moje svete pusluša in se pu nh rauna. Ti me čš pa tlela še neki zafrkavat!«

»No, če na vrjameš, de mam prou, pa pusluši. Tiste lubadarje s kar iz glave zbi; usa reč iz tistm smrekam je čist drgačna. Kene, gespuda Vidmarja, marelarja, no, tistga, ke že tukl let breme ubčinskega učeta voln prenaša, puznaš. Viš, ta gespud Vidmar je pršou unkat nad gespuda žepana in se mu prtožu, de že tukl cajta zastojn tlaka dela, pa se nubedn na rotuž na spoune, de b tud nemu kej dobrga sturl. Marsker občinsk oče ma kaj prefita ud soja učetustva, sam on nč. Gespud žepan ga je puslušu tku vern, de sa mu souze usmlelna u uč prše. Ke je gespud Vidmar iz

soja prtoženga jeynu, s je gespud žepan souze ubrisu in zdihnu: Ja, prjatu, res je tku, kokr prauš; marsker če mt kej nuca ud tega, če m učas pr ubčinsk sej mal pukima. Sej veš, de jest tud strim, kulkr je u moj moč; al kuku b se dal teb pumagat, tu pa res na vem.«

»Gespud žepan, jest marele delam in parazole predajam!«

»Sej vem! Al kua pa čma na rotuž iz marelam. Jest sm že mislu predlagat, de b kepil našem pulcajem za dež marele, za lep ureme pa parazole. Pa sm s spet premislu, ke iz tem b naše pulcaje sam scrklal, de b na bli za nubena raba. Če b blu pu mojem, b še montlne udpravu, ke pr del more bt edn tku ublečen, de je kamot. Sej še jest, ke sm vnder žepan pr del nimam montlta, za kua b ga mogu mt pa en pulcaj, kedr je u služb. Sevede, kar je tu je. Kdur je montlne gor prpravu, tist nej jh pa še dol udprau; ampak dokler um jest iz ta malmo mazincam migu, pulcaji na dubeja ne marel ne parazolu. Na kašna druga viža b pa teb du kašnga kšefta pumagu, pa tud na vem!«

»Gespud žepan, u Iblan mama preveč sence. Nej pumislja: ceu Timbule in Rožnpohe, use sam drevu, in glih sm ldje ta nar rajš na špancer hodja. Če b mi pustl vs ta dreuje pusekat, b se mogu usak Iblančan, ke hod pud Timbule al pa na Rožnpohe na špancer, kupt parazol in jest b naredu dobr kšeft, mestna kasa b pršla pa tud du lepga pinka, če b vs ta les predala.«

»Duša zlata, pejd na moj sluvensk srce, de te kušnem in ubjamem. Tku pametnga sveta m še Boltatu Pepe nekol ni dau, kokr s m ga dau zdelu ti. Holt! Zde la sm se pa neki spomnu! Kaj misleš, al u

pa Iblančanem tu tud prou? A na uja gudrnal, kokr je že nhna grda navada, če pestim jest ceu Rožnpohe pusekat?«

»Kaj čja gudrnat! Nej rečeja, de sa se u gojzd lubadarji zaredi in de jih je treba ukul prnest, pa u dobr.«

»Viš, ti s ta reč že dobr premislu, zatu tud tku modr guvariš. Lubadari, lubadari, tu je ena nucna žvau in ta žvau more pumagat teb du kšefta, mestn kas pa du pinka. Pr ta peru sej um jest lubadarja naprej prnesu in če b ubčinsk učeti na bli zatu, de b prec use lubadarje iz Rožnpohe spravi, uma pa sam ena gvišna šuma lubadarju pukunčal. Le brez skrbi bod Jože, jest na m falen naredu zate.«

»A, tku je ta reč iz lubadarjem in iz tistem stupedeset smrekam; aha,« sm reku jest veseu, ke se m je začel mal u glau svetet. Kdu b s tu mislu. Zdej pa tud vem, za kua sa tam u Šotbolt ukul Kulezje vse tiste hraste pusekal. Gvišn sa bli tud tam take sorte lubadari. Tu pa ni slab; sam tist iblajtar, ke tam u tist pasi hiše za Kulezja na kuntrubantarje čaka, je pulet, kedr uručina prtiska, en velek revež, ke ni neker nubene sence. Jest sm enkat pulet enga taga iblajtarja najdu tam u trau ležat ukul in ukul že čist dobr ud sonca prepečenga, sam u sred je blu še mal krvau, kokr engliš biftek in tekat sm se tku na gespuda žepana jeziu zavle tega, ke je pustu tam ukul vs dreuje pusekat, de sm se kar penu ud jeze. Sevede, tekat se še jest na lubadarje nism zastopu; zdej pa že vem, zdej je kej družga. Buh t puloni, de s m mal uč udperu, de na u punadoužnem na našga gespuda žepana jeza kuhu

Boltatu Pepe iz Kudelnga.

Iđrijske novice.

† VALENTIN TREVEN.

Dne 23. febr. t. l. ob pol 10. uri dop. je izdihnil v svojem rojstnem kraju Iđriji eden najbolj značilnih mož iz časa preporoda slovenskega ljudstva sploh, in posebej njegovih rojakov. Natančne slike njegovega življenja ne moremo podati v kratkih potezah, za sedaj le nekaj spominov iz pokojnikovega dolgoletnega, silno delavnega življenja.

V javnost je pokojni Treven stopil že zgodaj. Leta 1854. je zapustil Iđrijo ter vstopil v trgovino pri Podrekarju v Kamniku, kjer je v isti hiši ostal celih 17 let. Navdušen narodnjak se je z vsem mladeniškim ognjem bojeval proti tedaj zlasti v mestih globoko in široko razrastlemu nemškutarstvu. Sad njegovega truda je bila čitalnica v Kamniku. Tudi zmaga Slovencev v Iđriji nad nemškutarji je bilo njegovo delo, ko se je po 17 letih povrnil v rodno mesto. Seveda je mnogo trpel radi tega, nasprotniki so ga hoteli kar utopiti.

Posebno živahno agitacijo je razvijal ob volitvah, o katerih je kaj rad pripovedoval v poznejših letih. Bil je zaupnik dr. Bleiweisa in v najtesnejši zvezi tudi z drugimi preporoditelji Slovenstva. Kdo ti stih, ki so občevali s pokojnim Trevnom, ne ve, kako je rad obujal spomine na dr. Razlaga, dr. Tomana, dr. Bleiweisa, pokojnega Jurčiča in mnogo drugih znanih mož! Znan je bil zlasti zato, ker je mnogo dopisoval v razne časnike. Za javno življenje se je zanimal do zadnjih dni. Še 21. januarja t. l. je pisal v Ljubljano po pojasnilo, kako je z »narodnim volivnim odborom«, ki je razvil agitacijo ob volitvi v trgovsko zbornico.

Valentin Treven — iđrijski župan. Dne 27. decembra 1876 je bil pokojnik izvoljen županom mesta Iđrije. Nepozabljen ostane njegov trud, da bi zlažal tedanje bedno stanje rudarjev. Tedaj so služili pridni delavci od 1 K 10 v do 1 K 20 v na dan, dostikrat pa domači delavci niti dela niso dobili, pač pa so najemali laške delavce ter jih plačevali po 2 K 40 v do 3 K na dan. Več časa sploh so jemali v delo le najemniki in nikogar stalno. Treven je prosil pri rudniški direkciji, deželnem predstviu ter se podal na lastne stroške na Dunaj, kjer ga je minister grof Mansfeld dne 1. maja 1877 sprejel. In uspeh? Na Dunaju obljube, doma pa velika zamera pri uradništvu. A Treven ni obupal. V zvezi z državnimi poslanci dr. Poklukarjem, dr. J. Vošnjakom in K. Klunom je posredoval za delavstvo zopet pri novem ministru grofu Falkenhaynu, ki je pričel zboljševati stanje rudarjev. Dne 22. junija 1880 na praznik sv. Ahacija, je prišel imenovan minister sam v Iđrijo ter seboj prinesel imenovanje 83 delavcev stalnimi. Dne 1. junija 1891 je izročila deputacija, obstoječa iz župana Didiča, ter odbornikov Golija in Trevna grofu Falkenhaynu na Dunaju diplomu častnega meščanstva mesta Iđrije. Tudi pri tej priliki je pokojni Treven, ki je predlagal to počaščenje, prosil ministra, ki je povedal, da je v delu čisto nov statut, naj delavcem žita nikar ne vzamejo, marveč, ako mogoče podelijo še v večji množini, kajti to je največja dobrota za delavske družine. Prosila je deputacija tudi za izboljšanje delavskih plač sploh, opiraje se na to, da je v Iđriji živež silno drag, in to radi tega, ker se tu nič ne pridela ter se mora vse od daleč uvažati in prinašati. Prošnja ni bila brezuspešna, zakaj minister je odvrnil: »Vse bode storil, kar bo v moji moči, ker se za Iđrijo zelo zanimam in imam Iđričane zelo rad; a sedaj nadalje mi bode še vse dražje in ljubše, ker ste me tako počastili in me imenovali častnim občanom.«

Kot župan je opravljal vse posle brezplačno ter tudi pripoznano nagrado letnih 1000 kron podaril občini. Med drugimi njegovimi deli omenjamo tudi njegov trud, da je pregovoril Jakoba Peer-a, ki je bil določil znatno svoto v podporo revnih sorodnikov in dijakov, a premenil pozneje oporoko, da je novo oporoko zopet uničil. Zasnoval je tudi zasip in tako potrebno popravilo pokopališča. V občinskem odboru mesta Iđrije je bil pokojnik 18 let.

Kakor kot župan, tako je bil tudi marljiv delavec v zdravstvenem zastopu. Njegova želja je bila, da bi dobila Iđrija okrajno bolnišnico ali vsaj hiralnico. Po njegovi inicijativi se je res tudi pričelo zbirati deneske v ta namen.

Treven — naš mož. Pokojnik je bil ves čas svojega življenja prepričan, da le delo po krščanskih načelih more osrečiti naše ljudstvo. Zato je bil v politiki vedno zvest prijatelj krščanske stranke. Radi tega je moral mnogo trpeti. Toda ostal je neomahljiv do groba. Udeleževal se je z veseljem raznih priredb S. L. S. Katoliškega shoda ni zamudil. Na naša politična zborovanja je hodil prav do zadnjega, do-

kler ga ni smrtna bolezen položila na posteljo, ter na vsakem shodu posegel v razpravo ter podal kaj praktičnega iz svojih obilnih izkušenj. A ni podpiral naših teženj le z besedo, marveč je imel vedno odprte roke za gmotno podporo našim društvom. Katoliška delavska družba ga je zato imenovala svojim častnim članom.

V zasebnem življenju je bil odkrit, veren kristjan. Dokler je količkar mogel, se je udeleževal molitvene ure mož in mladeničev. Kot »prijatelja presv. Srca Jezusovega« diči mu na odru prsa društveni znak. Saj le v nemeza za božjo čast ga je delala požrtvovalnega do skrajne meje.

Ne pozabimo ga tudi kot očeta revežev. Podpredsednik Vincencijeve družbe v Iđriji je bil ter se do zadnjega časa, ko je močno opešal, udeleževal tedenskih društvenih sej.

Bil je najboljši oče družini, kateri izrekamo najiskrenejše sočutje. Ako čutimo veliko izgubo prijatelja pokojnika, kako bridko dene smrt 70-letnega očeta šele domači obitelji!

Mnogo dobrih del je ponesel pokojnik seboj v večnost, tam tudi najde boljšega, večnega plačnika, nego mu je bil večkrat svet. Spomin na rajnega Trevna in njegovo blagostno, vsestransko delovanje bo trajen!

× × ×

i Račun mestne občine za leto 1908.

je razporejen v občinski pisarni. Iz njega posnemamo, da so znašali redni dohodki leta 1908.: Uprava v obč. 576 K 56 h, uprava mestne imovine 84.334 K 9 h, zdravstvene in blagotvorne zadeve 1740 kron 80 h, šolstvo in znanost 6365 K 79 h in raznoterosti 15 K 70 h. Redni dohodki torej skupno 93.039 K 94 h. Prehajalni dohodki so znašali 145.246 K 7 h. Redni stroški so znašali: Uprava v obč. 12.990 K 97 h, uprava mestne imovine 3.178 K 22 h, ceste, ulice 14.714 K 38 h, zdravstvene in blagotvorne zadeve 16.999 K 1 h, šolstvo 64.517 K 35 h in raznoterosti 125 K 55 h. Redni troški torej skupno 112.325 K 45 h. Izredni troški so znašali 36.623 K 26 h. V tej svoti so všteti troški za prezdavo čitalnice v znesku 8.936 K 42 h. Prehajalni troški so znašali 89.697 K 60 h. Tisti, ki se hoté igrati z iđrijsko občino, naj si ogledajo natančneje navedene številke, o katerih bomo tudi mi še govorili. Za čitalnico je izdalo lani županstvo 8.936 kron 42 h, pa je še vse v razvalinah, deželni odbor pa je dovolil za popravilo svoto 7.200 kron.

i Za drva je velika stiska. Radi suše ne more gozdno oskrbnitstvo spraviti drv v Iđrijo, ki jih ima napravljenih mnogo tisoč m³. Kakor pravijo, je še za leto 1908. zastanih 250 m³.

i Julče je še vedno tako predrzen, da kar slepo podtika razne dopise osebam, ki mu ravno v glavo padejo. Naj bo uverjen, da je že preneumno, kar počenja. Danes je dopisnik enega in istega dopisa Oswald, nekaj dni pozneje dolži gerenta. Tako je bilo tudi s tistim dopisom v »Notranjcu«. Najprej je dolžil Oswald, potem se je spravil na Zazulo, ki ob tistem času, ko je izšel dopis, niti v Iđriji ni bil, ampak v Gorici. Sedaj prav tako dela. Gerent je tako nedolžen na »Slovenčevih« dopisih, podtikanih mu v zadnjih »Narodovih« dopisih, kakor dekan Arko na pismih vsakemu duhovniku vipavske doline, ali pa Oswald na »generalu« Julčetu. Dekana Arkota so želeli za deželnozborskega poslanca zaupniki S. L. S. v okrajnem sodišču iđrijskem, kar so izjavili pri seji kat. pol. društva, ki je sporočilo željo »Kmečki zvezi« vipavski, ki čemur je bilo opravičeno. Dekan Arko ni ne osebno, ne po kakem zastopniku niti najmanj vplival na zaupnike. Tako stoji, Julče, mož, ki se nikdar ne zmoti! Šalo z »generalom« Julčetom ima pa notar na vesti, in Oswaldu se nikakor ne zdi toliko slana, da bi jo premleval.

Jeseniške novice.

i Duh se je omračil ženi nedavno ponesrečenega železničarja Al. Kleindienst. Revico bodo oddali v blaznico na Studene. Kaj bo pa z njenimi tremi otroci? Najstarejši je star šele 10 let.

i Rdeča ženitnina je bila pustne dni pri »Jelenu« na Savi. Ko so se svatje z rdečimi zastavami peljali k poroki na Korško Belo, mislili so ljudje, da so to navadne pustne šeme. No, pokazalo se je, da so se res za pravo poroko tako našemili. Konec rdeče ženitnine je bil tudi rdeč. Tekla je človeška kri. Rdeči svatje so se stopili med seboj in enega so precej obklali.

i Rdeča gostilna pravijo ljudje gostilni pri »Jelenu«. Socialni demokratje so tam kuhani in pečeni, odkar je prevzela gostilno žena nekega c. kr. suplenta na realki v Gorici, ki je tudi lastnica cele hiše, v kateri je gostilna. Svete podobe so morale iz gostilniških prostorov. To hišo si je

izbral jeseniški »Sokol«, da prireja v nji dramatične predstave.

i Predavanje bo v nedeljo 28. t. m. v »Delavskem domu« ob 8. zvečer. Predaval bo član telovadnega odseka.

i Glasbeni večer sledi nastalih ovir ne bo v nedeljo 28. t. m., ampak nedeljo pozneje, to je dne 7. marca.

i Predpust je bil letos precej pust. Res je bilo balov in plesov vsako nedeljo vse polno, a velike, velike žrtve so morali mnogi prinašati, da so mogli plesati. Vsled slabega zaslužka v tovarni je manjkalo denarja. Nekatere žene so prodajale premoget, čeravno so ga doma krvavo potrebovale v hudi zimi, na »kredo« so vzele v trgovini sladkor, kavo in prodajale pod kupno ceno, da so vsaj nekaj okroglega dobile pod palec inogle iti na — bal. Kdo se ne spomni tu narodne pesmi: »Suknjico prodala bom, za sladko vince dala bom...« To so socialne razmere na Jesenicah! Zadnji »Naprej« se baha, da je bila v rdeči noči obilna udeležba in da je mladi svet rajal do zgodnjega dne. Kako se je tem rajalcem godilo potem v tovarni tisti dan, previdno zamolči. Da, ples in alkohol najbolj vkup držita rdečo organizacijo!

Ljubljana brez vode

V seji ljubljanskega občinskega sveta dne 9. februarja je ravnatelj mestne elektrarne Čiuha, ko je utemeljeval svoj predlog o napravi še enega cevne vodnjaka v glavnem vodnjaku mestne elektrarne, izjavil stvari, ki so za Ljubljano veljavne, ki jih kot vestni časnikarji prezreti nečemo, ne smemo in ne moremo, ker nam je mar blagor bele Ljubljane.

Poročilo naglašja med drugim, da je upadla gladina talne vode na ljubljanskem polju za 5-5 m pod normalo, tako da jo vodne sesalke mestnega vodovoda komaj še dosežejo. Zdaj delujeta že obe sesalki, toda bati se je, da višja sesalka, ki vleče danes še vodo blizu 8 metrov visoko, vsak dan lahko odpove, kajti voda pada v vodnjakih dosledno vsak dan za 1 cm. Potem bo mestni vodovod navezan samo na ostalo sesalko, ki stoji 1-50 m nižje. Nato pa grozi poročilo, da ker za ljubljansko mesto ne zadostuje na dan dvignjena vodna množina 4500 m³, ker, žal, prebivalstva ni mogoče privaditi, da bi štedilo z vodo, in če bo voda v vodnjakih še nadalje tako padala, treba bo, kakor na stolnem Dunaju, tudi v Ljubljani odrediti prisilno štedenje na ta način, da se bodo izlivki po hišnih nadstropjih pričeli zapirati. Nadalje izvaja poročilo, da se je posušil tudi vodnjak mestne elektrarne in da se je zato izvrtal v dnu vodnjaka, ki je 19-5 m globok, še 16 m globoki cevni vodnjak, tako da znaša vsa globočina zdaj preko 35 m. Nato je vrela po novi cevi voda iz globočine v obilni množini, a zadnji čas se je počel tudi ta vrec pomikati in voda se ne dvigne več čez rob cevne vodnjaka, tako da v glavnem vodnjaku, kjer so sesalne cevi od pump, sploh ni več vode. Nato se poroča, da so prenaprili sesalne cevi tako, da se je izpeljala od manjše pumpe sesalna cev dva metra globoko v cevni vodnjak. To delo je bilo končano 8. februarja in pumpa je prevzela takoj delo. Kljub temu bo moral dajati kake 1½ ure zvečer vode mestni vodovod. Natona glaša poročilo, da je poglabljenje elektrarniškega vodnjaka v celem obsegu izključeno, ker je vodnjak izkopen v sredi med poslopji v neposredni bližini glavnega dimnika in parnih kotlov, tako da bi bilo vsako najmanjše posedanje terena okoli vodnjaka lahko pogubonosno. Nato se naglašja, da ponizanje talnih voda ni povzročila le slučajno suha jesen in zima, glavni vzrok, ki tudi v splošnem vpliva na nizko stanje talnih voda v ljubljanski okolici, je v prvi vrsti regulacija Save in se je struga med Tacnom in črnuškim mostom poglobila za več ko 2 m. Dotok talne vode, ki jo zajema mestni vodovod, pritaka izpod gorenjskih snežnikov ter se razliva kakih 20 do 25 m pod površjem ljubljanskega polja proti Ljubljani. Vrhne plasti dotoka, ki križa strugo Save, je reka že preje odvajala, kolikor jih je dosegla. Zdaj dosega dokaj nižje plasti in zato odvaža Sava veliko več talne vode, kakor prej, in je padlo površje talne vode po vsem ljubljanskem polju preko tri metre. Oškodovan je zato zlasti mestni vodovod, ki mora zajemati vodo toliko globlje. A ne samo to. Bati se je celo katastrofe, če bo voda še tako padala, da jo mestne sesalke niti dosegle več ne bodo, potem ostane Ljubljana brez vode. Nato zahteva poročilo, naj se zopet dvigne Sava na prejšnjo višino in naj zato vlada vzdiga v strugo jezove, ker je deželna vlada s podelitvijo dovoljenja za zajemanje talne vode na ljubljanskem polju mestni občini zagotovila preskrbljevanje mesta z vodo in je zdaj njena dolžnost varovati zajamčene pravice ljubljanskega mesta.

Vprašali smo strokovnjaka za mineje o tem poročilu, ki nam je podal sledečo stvarno oceno:

Na slabih nogah stoji elektrarna in njen dimnik, če se ne sme ponizati vodnjak, ki ga lahko obzidajo inženirji tako, da se ne razseže površina. Saj bi bile sicer v nevarnosti vse stavbe ob tisoč metrov globokih rudnikih, kjer se rovi navadno niti ne zazidavajo, ampak le zasujejo. Padavina je bila lani nenavadno majhna, zato je tudi Sava tako majhna, da je tu in tam letos zamrznila vkljub primeroma topli zimi, kar se že mnogo let ni zgodilo. Vzrok je le majhna padavina, zato tudi nizki nivo talne vode. Vsled ponizanja savske gladine za dva metra bi se v Savi iztekali le studenci, ki tečejo dva do tri metre pod Savo. Ali je pa verjetno, da si že prej niso iztekale v Savo? Saj 1 do 2 metra debela plast savskega proda tudi prej ni zavirala studencem poti v reko v slučaju, da prihajajo od višje, nad savskim dnom ležeče strani. Če se pa misli v poročilu na studence, ki so ležali nižje od savskega dna, tedaj ti studenci ne bodo bruhali v Savo, ampak se bo zgodilo le narobe, da bo zalila Sava njihove odtok in tako povečala množino talne vode, katere nivo se bo vzdignil. Če se je Sava poglobila za dva metra (?), tedaj bi padel nivo talne vode le za dva metra, kar je v resnici osušilo mnogo vodnjakov v ljubljanski okolici, ne pa za toliko, da bi bilo treba zidati novih vodnjakov za vodovod. Da sedanji vodnjaki ne zadostujejo, je vzrok le ta, da so bili že prvotno proračunani za množino vode, ki zdaj več ne zadostuje. Saj so morali v elektrarni postaviti več dinamostrojov, kot so jih prvotno nameravali, ki porabijo tudi več vode. Proračuni za elektrarno torej niso bili pravi.

Mesto pa porabi tudi več vode, kakor pred desetletji in če se dviga v večji množini — glej nove vodovodne cevi iz Kleč skozi Šiško — pač tudi ne bodo zadostovali stari vodnjaki, ki so proračunani le na določeno množino vode. Torej je bil napravljen prvotni vodovodni proračun le za dobo par let.

Tako se glasi ocena poročila po znanstveniku-strokovnjaku, ki mu seveda v stvarnem oziru nimamo ničesar pristaviti. Zdaj pa nekaj drugega. Poročilo naglašja, da bo potrebno v Ljubljani odrediti prisilno štedenje tako, da se bodo hišni izlivki po hišnih nadstropjih pričeli zapirati in napovedujejo nam katastrofo, da se zna zgoditi, da ostane Ljubljana brez vode. To je pač škandalozno! Ali se ni lani obetal, da bo imela Ljubljana dovolj vode, ko se zgradi druga vodovodna cev? Zdaj pa kar naenkrat napovedujejo, da bodo Ljubljancem pričeli zapirati vodovodne iztoke. Čestitamo ljubljanski policiji, ko bo morala hoditi po hišah in zapirati pipe. Res krasna, žejna bodočnost nas čaka, bodočnost, ko nam bodo šteli, koliko kapelj vode da bomo izpili. In zopet se bodo prašile ljubljanske ceste in ulice, podobno bo mesto bolj sahariski puščavi, kakor pa mestu. Drugo vodovodno cev so zgradili. Zakaj pa niso obenem tudi poglabili vodnjakov? V takem vitalnem vprašanju, kakršna je preskrba vode, se ne sme varčevati. Ljubljanska občina je dolžna, da preskrbi Ljubljancem toliko vode, kolikor je potrebujejo. Druga vodovodna cev je veliko stala, a če je tako, kakor nam opisuje poročilo, je bil denar vržen proč, ker bi bili morali pred vsem poglabiti vodnjake, izpopolniti stroje in črpalnice v Klečah. Zakaj tega niso storili? Saj jim je znano, da leze talna voda vedno bolj v globino zemlje. Tu bi bil moral občinski svet takoj storiti svojo dolžnost, poročilo pa nam jasno dokazuje, da tega ni storil. V takih razmerah je bila gradnja druge vodovodne cevi zelo neprevidna.

Nekje je dr. Tavčar v pozni nočni uri ob šumečem šampanjcu 16. julija 1906 trdil, da je prišla vsaka nova ideja o napredku Ljubljane iz Hribarjeve glave in je rekel: »Mi smo zadovoljni s teboj! Mi želimo, da bi nam načeljeval še dolgo časa in služil v korist Ljubljane.« Da je ljubljanski župan pozabljen, takrat še ni bilo znano. Ugovarjamo po letih takratnim izvajanjem dr. Tavčarja, ker ni napredek, da bodo Ljubljancem zapirali vodo, vodne iztoke, ni napredek, da se zopet ne bodo škropile ljubljanske ceste, ni napredek, da ne bo smel Ljubljancem škropiti malih svojih vrčičev, ni napredek, da se bodo valili v Ljubljani prašni oblaki.

4 tedne poskušnje
in na ogled razpošiljam svoja kolesa po povzetju. Del koles čudovito po ceni in dobri ilustr. ceniki franko.

Fran Dušek
tovarna koles

Oporno števil. 85. na Češkem

Graški Slovenci.

Piše nam rojak z nemškega Gradca: Nekdo je našel v Gradcu nad 14.000 Slovencev. Vladno ljudsko štetje pa jih izkaže komaj 2000. Kje pa so drugi? Potapljajo se v nemškem morju. Mnogo jih je tudi, ki se sramujejo javno govoriti slovenski. Nekoč slišim na ulici dve ženski govoriti slovenski. Pozdravim ju v slov. jeziku, pa zbežljaji ste, kakor bi udarila strela. V Gradcu imamo več slovenskih društev, toda izjemšči dijaštva je »Domovina« edino društvo, katero res zbira slovenske rojake vseh stanov, da ne pozabijo svojega jezika. Žal, da naprednjaki prezirajo to društvo, katero pa se mora boriti še z drugimi težavami. Društvo bi prirejalo shode in veselice, ko bi imelo dovolj gmotnih sredstev. Članarina ne pokrije niti stroškov za časopise, kurjavo in svečavo. Za shode pa še prostorov ne dobimo. Iskali smo po vsem Gradcu, pa nikjer ne smemo Slovanom prepustiti dvorane. Krčmarico, kjer smo zadnjič imeli veselico, je urednik »Tagblatt« pozval k sebi ter ji zapretil, da ji lastnik odpove, ako nam še enkrat prepusti prostore. Brez zabav in shodov pa je društvo nemogoče in tudi brez koristi. Zadnji čas je, da dobimo za prireditve primeren prostor. V to pa potrebujemo podpore iz domovine, sicer se ponemči in izgubi vsa mladina, ki jo socialni demokratje vabijo v svoj tabar. Marsikdo bi ostal zaveden Slovenec, ko bi dobival moralne podpore, pouka in poguma. Žal, da se inteligenca večinoma prav nič ne zmeni za nižje sloje ali pa se jih še ogiblje. Ko bi graški Slovenci imeli skupno shajališče ali dom, potem bi bilo vse drugo življenje. Društvo »Domovina« nujno potrebuje harmonij in več knjig, ki bi jih ljudje radi prebirali. Brez sredstev pa je to nemogoče. Zato prosimo premožnejše rojake, naj se spomnijo tudi »Domovine« v Gradcu.

Balkanski voz.

TURČIJA JE PRIZNALA ANEKSIJO!

Iz Carigrada se poroča, da se je 26. t. m. podpisal sporazum med Avstro-Ogrsko in Turčijo. Obenem je bojkotski odbor oficijelno naznanil, da je bojkot ponehal. Novoimenovani turški minister za zunanje zadeve Rifaat-paša se mudi zdaj na Dunaju in konferira z Aehrenthalom. V ponedeljek ga sprejme cesar v avdienci. Avstrijsko-turški sporazum obsega 9 točk. Najvažnejši sta prvi dve: v prvi se Avstrija odpove Sandžaku, v drugi pa Turčija prizna aneksijo Bosne. Točki se glasita:

Člen I.: »Avstro-Ogrska izjavlja izrečno, da se odpoveduje vsem pravicam, ki jih ima glede na Sandžak novipazarski glasom berlinske pogodbe in carigradske konvencije 21. aprila 1879.«

Člen II.: »Konvencija 21. aprila 1879, kakor tudi protest turške vlade proti odločitvi skupne avstro-ogrške vlade glede na Bosno in Hercegovino, nadalje vse druge, tej odločitvi nasprotujoče, od Avstro-Ogrske ali Turčije storjene odredbe in pogodbe se razveljavijo in nadomestijo s tem-le protokolom, ki določa, da je med Avstro-Ogrsko in Turčijo odstranjeno vsako nesporazumljenje glede na Bosno in Hercegovino, in osmanska vlada izrečno priznava položaj, ustvarjen po gori imenovani odločitvi.«

Ta stvar ima dalekosežen pomen. Če prizna aneksijo prva na tem interesirana velesila, tista, ki je edina imela proti njej ugovarjati, v kolikor je kršila njeno, čeprav le navidezno suvereniteto, potem nima nihče drugi več proti aneksiji kaj ugovarjati. Druge velesile jo imajo zgolj ratificirati. Sicer pa je Turčija sporazum z Avstrijo sklenila v sporazumu z vsemi drugimi velesilami, ne izvzemši Rusije. Neglede na to je Izvoljski že v dumi izjavil, da se Rusija zaradi Bosne ne more zaplesti v nikak konflikt, ker je Rusija že ob času berlinske pogodbe, pozneje pa še dvakrat izrečno protokolarnim potom aneksijo priznala. Anglija je po sir Greyu nedavno naznanila, da aneksija bistveno ni izpremenila položaja na Balkanu. Francija pa, kateri je cesar Franc Jožef aneksijo prvi ratificiral, ji je že zdavna pritrdila. O trozveznih silah ne govorimo. Kaj torej zdaj hoče

SRBIJA?

Sama proti volji in intencijam velevlasti vendar ne bo hotela aneksije razveljaviti. Ali ni zahtevala skupščina avtonomijo Bosne pod turškim suverenstvom in kontrolo velesil? Ali ni sedanji ministrijski predsednik Novaković izjavil, da stoji tudi nekako na tem programu? Čemu tako z glavo tiščati v zid? Tudi zahteva po odstopu bosanskega teritorija je neizpolnjava. Aneksija je od Turčije faktično in

formalno, od berlinskih velesil pa faktično priznana v tistem obsegu, v katerem se je izvršila. Cesar Franc Jožef se je postavil za suverena po vsej Bosni, kakor jo je Avstro-Ogrska dobila v upravo. Konečno pa mora Srbija vendar uvideti in njena vlada mora vedeti, da so se vse velesile izrekle proti teritorialnim kompenzacijam. Ni dolgo, ko je to francoski poslanik na Dunaju, Crozier, dejal gospodu Simiču, angleški listi pa, ki imajo dobre zveze z vlado, že cel teden pišejo, da so teritorialne kompenzacije a priori izključene. Tako piše »Standard« 26. t. m., da je misel, da bi Avstrija se iz Bosne ali pa iz kakega dela Bosne umaknila, naravnost norost in da Anglija nima s tem nič opraviti, kaj še, da bi šla za to zahtevo v vojsko. Da se Srbija vzlic temu ne pomiri, je

krivda Izvoljskega.

Izvoljski je zopet Srbijo pustil na cedilu! Izvoljski sploh dela zgolj osebno politiko. Korak Avstrije ga je iznenadil, ker se je monarhija s tem utrdila na Balkanu, iz katere jo je Izvoljski s pomočjo lokave Anglije hotel čisto izriniti, kakor se je sklenilo na revalskem sestanku. Ker se mu to ni posrečilo, dela zdaj na vse kriplje, da bi svojo blamažo zakril. Zato je njegova politika skrajno dvoumna. Svoječas je dumi dejal, da zaradi Bosne Rusija ne more po orožju seči. Zdaj pa je dal po angleških listih razglasiti, da bo stala Rusija na strani Srbije, ako Avstrija napove slednji vojsko. Kdo naj temu veruje? Izvoljski dobro vé, da Srbiji ne more priti na pomoč, ker ima potem z Nemčijo opraviti. Tudi dobro vé, da Francoska svetovne vojske ne pripusti in da ima dovolj vpliva, da jo prepreči. Izvoljski je s svojimi bajoneti le zato grozil, da bi Srbiji pokazal, kako je zanj vnet. Iz tega vzroka je tudi izpočetka preprečil intervencijo velesil, danes pa se poroča, da se bo Rusija intervenciji velesil v Belgradu priklonila! Kakšna politika je to? Dva lista (Berliner Tageblatt in »Frankfurter Zeitung«) in oficijozna francoska »Korrespondence« »Agence Havas« poročajo, da je Rusija v principu sprejela predlog Francije in Nemčije, da se v Belgradu stori skupen korak vseh velesil, naj Srbija miruje in se odpove zahtevi po teritorialnih kompenzacijah. Ta pa je lepa! Toliko vpitja, pa tako malo volne, bi rekel Nemec.

Javno mnenje

v Rusiji je kaj zmešano. Dočim trdi znani publicist knez Meščerski, da so ruski prostovoljci, katere je nabral general Lipovac za Srbijo, sami »propali pijanci«, trdi Lipovac, da so pravo zlato in jih je najmanj 100.000. Dočim piše Menčikov v »Novem Vremenu«, da se Rusija vrže v brezdno, ako napove Avstriji vojsko, pozivlja »Slovo« na junaški boj. »Novo Vreme« samo je kaj pustolovski.

RUSKI PANSLAVIZEM V ZVEZI S PANGERMANSTVOM.

Ruski oficijelni panslavizem odnekadaj koketuje z Nemčijo. Tako tudi zdaj. »Novo Vreme« piše namreč zdaj tako-le:

»Ne želimo vojne, a se je tudi ne bojimo. Če nastopita Avstrija in Nemčija proti Rusiji, bosta imeli opravka z dvema sovražnikoma. Kaj se bo potem zgodilo z Avstrijo in Nemčijo (1), naj izračunajo na Dunaju in v Berlinu. Ne verujemo pa v vojno med Nemčijo in Rusijo. Nemci ne bodo postavili v nevarnost svojega bita, kajti, računajo na to, da dobe kdaj zmanj avstrijske nemške dežele po vojni Rusije z Avstrijo.«

Iz tega se vidi, da ima ruski nacionalistični list, ki zajemlje svoje informacije iz vladnih krogov, rusko-nemško prijateljstvo za bolj zanesljivo, kakor pa avstrijsko-nemško-laško trozvezo. Oficijelna Rusija ima z Avstrijo isti načrt, kakor je postopala nekdanj s poljskim kraljestvom: zapeljati jo v notranje in zunanje homatije, potem pa odtrgati od nje Galicijo z Bukovino, za prijazne usluge pa prepustiti Nemčiji ostale avstrijske dežele, to je pot do Trsta, s Čehi in Slovenci vred. V tem oziru soglašata ruski vladni nacionalizem in panslavizem s programom vsenemškim. Kakor je že Prusom vrgla poznantjske Poljake, tako jim je pripravljena podariti še Čehi in Slovence.

Ta načrt ni prazna pena. Še nedavno so pisale miroljubne »Hamburgische Nachrichten« tudi v tem smislu, in v Nemčiji je precejšnja struja, ki hoče Avstrijo prepustiti svoji usodi ter iti skupaj s priljubljenim Rusijo, kateri se ima Nemčija zahvaliti za Poljsko. Seveda ta struja ne bo prevladala, kajti misel, Avstrijo s pomočjo velenemštva in velerusovstva razbiti, je v Nemčiji izgubila kredit. Mi pa se za panslavizem »Novega Vremena« in ruske javnosti, ki hoče v zvezi z vsenemškim razdrobiti Avstrijo ter male slovanske narode

vreči v žrelo prusaštva, prav lepo zahvaljujemo.

Stališče Aehrenthalovo

je zdaj sledeče: Srbska vlada vztraja, soditi po izjavi Novakovićevi, še vedno na teritorialnih kompenzacijah. To znači sovražnost, ker je aneksija Bosne narodopravno faktično priznana in ratificirano dejstvo. Zato Avstro-Ogrska ni voljna pogajati se sama ali pa po posredovanju kake druge velevlasti s Srbijo, dokler se definitivno ne odpove svojim aspiracijam na Bosno. Pravno je to stališče čisto pravilno in tudi pošteno, vendar pa bi se Aehrenthal lahko nekoliko oziral na ljudsko razpoloženje v Srbiji. Saj je v resnici nacionalna in gospodarska eksistenca Srbije v največji nevarnosti, ako se ne stvori z Avstrijo modus vivendi, tako ali drugače. Ta modus vivendi bi se bil zdavna našel, ako ne bi Rusija tako nekonsekventno postopala, na eni strani Srbe varala in jim postavljala gradove v oblake, na drugi pa nasproti velevlastem zagotavljala, da je na teritorialnih kompenzacijah za Srbijo pravzaprav neinteresovana.

Da je baron Aehrenthal marsikaj zagešil, je brezdvoma. Vendar se nam pa ne zdi prav, očitati mu, da zdaj Srbiji grozi. Enkrat bi bilo vendar potreba, Srbiji dopovedati, da Avstrija Bosne ne dá iz rok brez meča. Tudi ne gre, da bi srbska vlada igrala dvojno vlogo: izjavljala, da bo čakala evropske konference, pa se oboroževala dalje. Ali se Srbija hoče za Bosno bojevati ali noče. Če noče, naj pove, če hoče, naj udari takoj. Nobena vlast ni tako neumna, da bo sosedu pustila, da se oboroži docela.

Oboroževanja

se nadaljujejo. Srbija hoče mobilizirati belgradsko in šabško divizijo. Obenem zatruje vladna »Samouprava«, da je Srbija za mir, toda za pravični mir, ki ji zagotavlja gospodarski in kulturni razvoj. — General Lipovac zbira prostovoljce, ki pa so seveda v vsaki vojski le ovira in katere bi redni generali najraje pogнали, odkoder so prišli. — »Obzor« poroča, da je baron Rauch konferiral z Weckerlom glede izjemnih odredb, ki bi se morale v srbskih pokrajinah Hrvaške odrediti, ako pride do vojske s Srbijo. Te odredbe bi se seveda morale izvesti tudi v Bosni in Dalmaciji, v kolikor pridejo v poštev Srbi. — Tudi ruske čete se nekaj gibljejo. — Turčija prapravlja 3. armadni zbor v Solunu za vsak slučaj.

Gorostasne senzacije »Matina«.

»Matin« poroča 24. t. m. iz Belgrada, da so v Varaždinu zasledili zaroto čeških in slovenskih podčastnikov. Zarotnike, ki so agitirali za to, da ne bi v slučaju vojske nihče šel proti Srbiji, so pripeljali v Zagreb. . . . Kdor pozna »Matina«, ve, koliko mu je verjeti.

Kaj vse ve »Corriere d' Italia«.

»Corriere d' Italia« poroča iz Trsta, da je avstrijsko vojno ministrstvo odredilo, da se ima skladišče št. 26. v Trstu izprazniti, ker ga bo vojna uprava rabila za seno. Avstrija nakupuje seno tudi v Beneški. V Zemun se je odposlalo 150 vagonov moke za armado. Vrhtega poroča »C. d' I.«, da so vojni zbori zagrebški, ljubljanski in aradski že mobilizirani! . . .

Konec Karagjorgjevičev?

Iz Bukarešta poročajo, da bodo račun avstro-srbskega spora plačali na vsak način Karagjorgjeviči. Srbske stranke so uvidele, da je Srbiji treba spričo njenega gospodarskega in političnega propada ter vojaške desorganizacije vladarske rodbine, ki bo nad strankami. Ker bi ruskega princa Avstrija ne marala, avstrijskega pa Rusija ne, je javna tajnost, da računajo kompetentni faktorji z Ludovikom, princem battenberškim, kojega brat Aleksander je bil prvi knez bolgarski. Ludovik battenberški je v tesnem sorodstvu z angleško, rusko in črnogorsko dinastijo — njegova soproga je sestra ruske carice. Rojen je princ v Gradcu in je star 55 let. Spada med tiste srečne prince, ki jih imajo velevlasti za gotove balkanske in druge manjše dežele vedno pripravljene, kadar gre za to, da se komu pritisne kaka izgubljena krona na glavo.

× × ×

Tak je položaj. Dela se za mir, delajo pa tudi vojaške priprave. Zlasti v Avstriji, se zdi, se pripravljajo za vse slučaje. Upajmo, da kakor doslej tudi odslej ostane pri groznjah, protestih, izjavah, demonstracijah in — naročenih ter nenaročenih lažeh evropskega veletiska . . .

Dnevne novice.

+ **Senzacijelovstvo** prve vrste uganja »Slovenski Narod«, ki že pol leta prokuje velevstajo v Bosni, postavlja srbsko-ruske armadne zборе, in ustvarja cele legije avstrijskih dezertierjev, pa še do danes ni nič izprerokoval. 25. t. m. piše po »Novem Vremenu«, da so v noči na torek Srbi napadli avstrijsko patroljo, ki je manevrirala ob srbski meji. »Mrtvih je bilo 30 vojakov, ostali so se umaknili. V Sarajevo« so pripeljali 13 ranjencev. Naš odlični sodrnik iz Sarajeva nam na to poroča: »Na tej vesti ni absolutno nič resnice. V celi Bosni za ta spopad, ki se nikoli ni vršil, ne ve živa duša.« Značilno je za »Narod«, da s tako slastjo pobira huj-skajoče izmišljotine iz »Novega Vremena«, kojega vseslavljanstvo obstoji v tem, da v svoji 11.324 številki 24. t. m. vabi Nemčijo, naj skupno z Rusijo razdrobi Avstrijo in ji v plačilo zato ponuja avstrijske dežele od Češke do Adrije. Ampak to je pač stvar okusa. Prav pa ni, da liberalni list s takimi puhlostmi, deloma pobranimi iz nekaterih ruskih listov, deloma skovanimi od kavarniškega polit. diletanta v Belgradu, bega javnost. Naš list poroča o položaju objektivno in se ne da preslepiti ne od avstro-ogrskih sabljorožljavcev, pa tudi ne od avstrogrške in zato tudi resničnim interesom avstrijskih Slovanov sovražne ruske oficijelne publicistike. Kdor drugače piše in poroča, vnema stras in seje negotovost ter ljudstvo po nepotrebnem vznemirja, dasi ni za to dozda še prav nobenega tehtnega vzroka.

+ **Dr. Hochenburger na delu ali kaj?** Do zdaj so vsi uradi, katerih delokrog se razširja tudi na Spodnje Štajersko, sprejemali in reševali slovenske vloge, celo mestni uradi v nemških mestih. Državni uradi so te vloge reševali v slovenskem jeziku, avtonomni nemški uradi pa navadno v nemškem jeziku. Deželna sodnija v Gradcu vodi deželno desko štajersko za celo štajersko kronovino, torej tudi za Sp. Štajer. Ona je torej zemljiškoknjižni urad tudi za Spodnji Štajer. Konec meseca prosinca 1909 pa je dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, pri deželni sodnji v Gradcu vložil prošnjo za vknjižbo zastavne pravice pri nekem posestvu na Sp. Štajerskem, ki je vpisano v deželni deski štajerski, prošnja je bila obložena s slovensko prilogo in je ležala blizu en mesec nerešena. Med tem časom je postal dr. Hochenburger pravosodni minister, in glej, deželna sodnija v Gradcu je naročila dr. R. Pipušu, naj predloži poverjeni nemški prevod slovenske listine, ker je baje uradni jezik deželne sodnije v Gradcu izključno nemški. Med tem časom je deželna sodnija v Gradcu na predlog dr. R. Pipušja prejela tudi od c. kr. okrožne sodnije v Mariboru slovensko zaprosilo za neko vknjižbo za deželno desko štajersko. Zaprosilo je bilo obloženo s slovenskim predlogom in slovenskimi prilogami. Tudi v tej zadevi zahteva deželna sodnija v Gradcu nemški prevod slovenskega predloga in slovenskih prilog, ker je baje uradni jezik deželne sodnije v Gradcu nemški. Bližajo se nam potemtakem veseli časi!

+ **Veliki moment** prinaša splitski »Dan« v prevodu kot podlistek.

+ **Valentin Treven** je imel 25. februarja v Idriji veličasten pogreb. Krsto so nosili odborniki »Katoliške delavske družbe«, katere častni član je bil, svetili so pa meščani in člani požarne bramb. Pred krsto je korakala požarna bramba, za zastavo »Kat. delavske družbe« pa so nesli dolgo vrsto vencev. Duhovnikov je bilo osem, ker je bila istega dne dopoldne seja sirotinskega sveta. Za žalujočimi sorodniki je bila nepregledna vrsta spremljevalcev ob zadnjem sprevedu iz odličnih in preprostih slojev, znak, kako je bil rajni Treven spoštovan pri vseh. Pogreba so se udeležili med drugimi deželni poslanec Gangl, več uradnikov, realčnih profesorjev, učiteljev in učiteljic c. kr. rudniške ljudske šole ter skoro vsi meščani, vključno temu, da bolj ni moglo biti neugodnejše vreme, nego je bilo. Sneg je kar nasipalo. Pevci »Katol. delavske družbe« so peli pred hišo, v cerkvi in ob odprtem grobu žalostinke. Sveti pokojniku večna luč!

+ **Slovenska kršč. soc. zveza za Koroško** ima jutri ob 4. uri popoldne v Benediktinski kleti v Celovcu letni obč. zbor.

+ **»Kmečka zveza« za postojanski okraj** priredi jutri dva shoda, v Šmihelu ob 10. uri, v Št. Petru v prostorih posojilnice ob 3. uri. Na obeh shodih govori poslanec dr. Žitnik.

— **Vročinska bolezen.** V Blagovici je dosegla vročinska bolezen v tisti hiši, kjer se je pričela, svoj vrhunec. V eni sobi je stanovalo osem oseb in vseh osem jo je že imelo. Pet jih jo je že prebolelo, trije pa še leže. Najdalje in najhujše pa muči gospodarja in gospodinjjo. Umrla sta dosedaj v celi župniji na tej bolezni samo

dva bolnika, in sicer neka 50letna gospodinja in neki 20letni mladenič.

— **Pozor pred sleparji.** Z dezele se nam piše: Še ni minila zima, a že zopet so se pojavili po semnjih tisti ljudje, ki s prepovedanimi igrami goljufajo uboge kmete. Nekaj časa so se bali in je bil mir, ker se je že enkrat v »Slovenču« in »Domoljubu« poročalo o tem. Sedaj pa menda mislijo, da je že vse pozabljeno, zato hodijo zopet po Kranjskem. Opozorimo pa ljudstvo, da take sleparje naznanijo c. kr. orožništvu ali pa oblastvom. Na zadnjem letnem semnju v Novem mestu je imel en tak tiček smolo s svojo igro, ker ljudstvo je prišlo goljufiji na sled in jelo razgrajati. Prišli so orožniki in odpeljali sleparja pred sodišče. Kako se je tam stvar stekla, nam ni znano. Tako bi se moralo tem sleparjem povsodi stopiti na prste, potem bi se že poprijeli poštenega dela. Končno opozarjamo še enkrat ljudstvo, naj ne igra za denar.

— **Za zdravnike.** Na mestni javni bolnišnici v Banjaluki (Bosna) je prosto mesto sekundarija. Začetna plača znaša 2000 kron, stanarina 600 K. Prosilci, ki morajo biti avstrijski državljani in večši hrvaškega ali katerega drugega slovanskega jezika, imajo vpslati svoje prošnje (kolek 1 K) mestni občini v Banjaluki do dne 20. marca t. l. Prošnji je priložiti: diplomu, rojstni list, izkaze o dosedanem službovanju, zdravniško izpričevalo. Prosilci s klinično, zlasti kirurgično prakso imajo prednost. Priloge je polekovati s koleki po 20 vinarjev. Sekundarij ima po potrebi nadomestovati primarija in lahko izvršuje tudi privatno prakso. Kakor občinski uradnik ima pravico do pokojnine. Medsebojna odpoved dva meseca.

— **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki** uprizaro dne 28. svečana velezanimivo zgodovinsko žaloigro »Nikolaj grof Zrinjski«. Pokazali bodo tudi tamburaši, kaj so se v zadnjem času naučili. Na sporedu so tele tamburaške točke: Mil. pl. Farkaš: Slovenec sem. D. Hruza: Tonkinoesa, škotski šotiš. Mil. pl. Farkaš: Tamburica, koračnica. K obilni udeležbi najvljudneje vabimo za dobro in pošteno stvar vneto vrhniško občinstvo, kakor tudi iz okolice; pridite v nedeljo ob pol 7. uri v »Društveni dom«, ne bo vam žal. Torej na svidenje!

— **Laški liberalci v Trstu** so si izbrali namesto umrlega Veneziana za strankinega načelnika odvetnika dr. Dauranta. Novi načelnik ne dosega niti od daleč umrlega Veneziana ne po inteligenci ne po energiji. Občinske volitve so pred duri in dr. Daurant bo imel obilo prilike pokazati svoje zmožnosti.

— **Volitve v Izoli.** Ta mesec so bile v laškem mestecu Izoli občinske volitve. Zmagali so v vseh treh razredih laški krščanski socialci. Liberalci in socialisti se volitev niso udeležili. Da gospodarijo v Izoli krščanski socialci, je zasloga tamkajšnje župnika. Za nas Slovence so te volitve zanimive zato, ker je izvoljen v nov občinski svet tudi en Slovenec, in sicer č. g. Škerbec, vrli župnik iz Kort. — »Piccolo« se zaradi tega strašno huduje.

— **Konferenca »Sodalitatis in honorem Sst. Cordis Jesu«** duhovnov dekanije za ljubljansko okolico bo dne 3. marca 1909, ob 10. uri dopoldne v knežkokofski palači.

— **Sneg.** — **Sneženji zameti in burja.** — **Oviran promet.** V zadnjih 24 urah je padlo po Gorenjskem in Notranjskem 18 cm snega v visočini. Od Logatca do Planine in od tu do Postojne in Senožec je burja napravila po cestah po meter visoke zamete. Promet je povsod znatno oviran. Po nekaterih okrajnih in deželnih cestah so morali stopiti v akcijo snežni plugi. Na železnični progii sta sneg in burja v soteskah napravila čuvajem mnogo opravka, ker so morali sneg na mnogih krajih kidati in odmetavati. Po hribovitih krajih so vasi druga od druge ločene, ker so pota zasnežena. Ljudem primanjkuje drv; otroci ne morejo do šole. Zajci pa so na delu okrog sadnega drevja. Če nastane premočan jug, utegnemo imeti spomladni pomodenj.

— **Pust je,** kakor se nam poroča, tudi v Šmarju preobračal svoje kozolce. Neki delavec je pilil patrono, katera se mu sproži in poškoduje na roki tri prste, da je moral v bolnišnico. Neka ženska pa se je napila žganja, zalila se z vinom in bila hipno mrtva. Sicer pa se opušča navađa pustnih šem.

— **Dimnikarski pomočniki v Celovcu** groze s stavko, ako ne dobe 30 K tedenske plače, popolno oskrbo, deseterini delavnik, za čezurno delo posebej plačo itd. Ker so dimnikarski pomočniki zmagali s stavko na Dunaju in v Gradcu, se sedaj gibljejo tudi po drugih mestih.

— **Umrl je** na Zgoši pri Begunjah na Gorenjskem posestnik Ivan Cotelj, v visoki starosti 80 let. Bil je vseskozi vzoren gospodar, veren in pa mož zdravega humorja, sploh z eno besedo pravi gorenjski značaj. N. v m. p.!

— **Trgovci - sejmarji, pozor!** Kdor hoče na Goriškem po sejmi prodajati blago, naj vzame seboj obrtni list. Na sv. Valentina dan pri Sv. Luciji na Tolminskem je neki ljubljanski trgovec prodajal brez obrtnega lista. Orožniki ga vprašajo, kje ima dovoljenje. Ker ga je pozabil doma, ni smel dalje prodajati.

— **Pobitost med srbskimi trgovci.** Napetost, ki vlada v Srbiji zdaj že več mesecev, je tudi trgovino in promet malodane upropastila. Zlasti v notranjosti dežele so trgovci vsled krize skoro uničeni. Zato so poslali belgrajski trgovinski in obrtni zbornici prošnjo, naj nujno stori potrebne korake, da se nevzdržljivi položaj konča. Predsedništvo belgrajske trgovinske zbornice je v tem smislu posredovalo pri vladi. Trgovci pravijo, da je vsaka rešitev, bodisi mirnim potom, bodisi z orožjem boljša, nego nadaljevanje teh neznosnih razmer.

— **»Bogoljuba«** 3. številka se bo zakasnela, ker se tiska prvič na novem rotacijskem stroju, ki še noče prav gladko funkcionirati. Poverjenike in naročnike prosimo potrpljenja.

— **Velik požar.** V sredo popoldne okolu 2. ure je naznanjal zvon v Batah žalostno vest, da gori. Gorelo je v Dragovcih pri Batah. — Požar je vpepil dve kmetoma: Petru Humar in Valentinu Fabjan njuna doma. Rešili so le živino in goli život. Ogenj se je bliskoma razširil in le brezvetru se je zahvaliti, da ni zgorela cela vas. Pohvaliti je treba gasilce, ki so neumorno delovali do trdne teme in celo ponoči. Brez Batčanov, Svetovcev in Ravničanov bi bile Dragovce danes kup pepela. Škode je približno 10.000 K. Zažgali so otroci izpod 6 let. Stariši, skrijte užigalice!

— **Umrla je** v Podbrdu Uršula Pajutar, žena občežnanega nekdanjega kupčevalca J. Pajutarja po domače Korena.

— **Meškovo »Mater«** igrajo jutri na slovenskem gledališču v Trstu. Prosimo poročila.

— **Vič-Glince.** Javno podučno predavanje o sadjereji bode v nedeljo ob pol štirih popoldne v dvorani »Katol. slovenskega izobraževalnega društva«. Na to podučno predavanje posebno uljudno vabimo vse gospodarje in prijatelje sadjereje.

— **Skiptikom z acetilnovo razsvetljavo,** primeren za kako društvo ali klub, prodaja takoj M. Bajec, vdova fotografa v St. Vidu nad Ljubljano.

— **Diamantna poroka.** Iz Avbera se nam piše: Dne 22. t. m. obhajala sta čila na duhu in telesu sredi svojih štirih še živih otrok, unukov in praukunov svojo diamantno poroko Josip Orel in njegova soproga Katarina. Zjutraj prejela sta sv. zakramente, ob 10. uri je po primernem nagovoru opravil tačasni župni upravitelj Iv. Tiringer cerkveno opravilo. Potem pa so starčkoma napravili njihovi potomci prav lepo 60-letno ženitovanje pri veleposestniku g. Maksu Ukmar. Mož je star 83, žena pa 85 let; vseh še živih potomcev pa je 18. Bog naj ju poživi še mnogo let!

— **Iz Šmartna pri Litiji.** V nedeljo, 2. t. m., nam je zopet izobraževalno društvo v Šmartnem priredilo lepo predpustno zabavo. Spored veselice je bil obsežen in zanimiv. Dekleta so vprizorile veseloigro »Pri gospodi«. Vloge so bile zopet srečno izbrane, zato tudi izvajanje popolno. Fantje so igrali »Vrban Smukovo ženitev«. Tu je bilo seveda dokaj smeha. To je prav primerna igra za pustno nedeljo. Takih fantov-igralcev bi bili tudi veselji na kakem večjem odru, zato je društvo lahko ponosno nanje. Da so igrali izborni kakor navadno, ni treba še posebej omenjati. Izgorškova je deklamirala Hriharjevo »Hudo ženov«. To dekletce govori in nastopa, kakor rojena umetnica. Gotovo ima še ledo prihodnost. Društveni pevski zbor, pod vodstvom pevovodje g. Rusa, pri vsakem nastopu vidno napreduje. To pot so zapeli narodno »Čukova ženitev«. Udeleženci, katerih je bila zopet polna dvorana, so bili z veselico nad vse zadovoljni. Zdjaj v postu se pričinja resno delo s predavanji. Upamo, da bo občinstvo tudi predavanja tako obilno posečalo in s tem pokazalo smisel za pravo izobrazbo.

— **Iz reške doline.** Strlo je minulo soboto, 21. t. m., v Harijah 43letnega Jožefa Škrlija. Ko je kopal kamenje, se je utrgala skala in ga strlo do smrti. — V izobraževalnem društvu v Trnovem so predstavljala dekleta na pustno nedeljo igro »Svojeglavna Minka«. Igra se je ponavljala tudi pustni torek. Iz Trnovega je premeščen v Moravče kaplan g. Ivan Lovšin. — V Harijah ustanove, kakor čujemo, tudi katoliško izobraževalno društvo. — Na Premu so predstavljali na pustno nedeljo v ondotnem katoliškem izobraževalnem društvu igro »Zamujeni vlak«.

— **Kakšno bo vreme?** Od torka opoldne do četrta opoldne je bil četrti in

peti dan po mlaju. Torej bo mesec zopet bolj suh, in če luna tudi mraz napoveduje, bo še mrzlo, klub sv. Matiji in tistemu metuljčku, ki ste ga v Ljubljani vjeli. Tretji dan je bilo pač nekaj malo snega, pa tretji dan je malo pomeni. Torej spomladni ne bo še in tudi ne dosti snega. Pretekli mesec je bila luna izvrstno pogodila. Vendar si v vsakem kraju sami napovedujte vreme: Kakor bo pri vas četrti in peti dan po mlaju, tako bo cel mesec.

— **Nenavadna zima v Dalmaciji.** Druga leta so ob tem času v Dalmaciji pihljali pomladanski vetrovi. Letos znaša temperatura —5 stopinj, ponekod tudi —8. Razun tega razsaja huda burja, da je mraz še občutnejši. Ladje zaradi zime večinoma ne obratujejo.

— **Oporoka škofa Guglerja.** Pokojni naslovni škof Gugler je zapustil vsega 50 tisoč kron v dobrodelne namene.

— **Politične aretacije na Hrvaškem.** V Petrinji so zaprli kmeta Branka Jajića. Osumljen je velesrbske propagande. Izročili so ga sodnemu dvoru v Zagrebu.

— **Sila burje.** Iz Doline nam pišejo: Na potu med Dolino in tovarno opek v Lokatišču je včeraj (dne 25. t. m.) burja vzdignila župana in deželnega poslanca Jos. Pangercu v zrak in ga nesla kakih 50 korakov daleč. Gospod poslanec je dobil pri tem več lahkih poškodb, a precej močno mu je poškodovana leva roka.

— **Umrl je** v Dolini g. Josip Pangerc, star 68 let, oče dolinskega župana.

— **Zastrupila se je** v Trstu 17 let stara Ida Trampuš. Bila je takoj mrtva.

Cerkoliške novice.

c **Pogreb Marijinega mladeniča.** Smrt je pobrala zvestega Marijinega sina Janca Meden iz Cerknice. Bil je dober, vseškozi vzgleden fant. Tovariši-mladeniči Marijine družbe so mu napravili lep pogreb.

c **Dve predstavi.** Kat. slov. izobraževalno društvo je na Svečnico vprizorilo igro »Najdena hiša« s petjem in tamburanjem, telovadni odsek »Orel« pa na pustno nedeljo »Zamujeni vlak« in sicer dvakrat, popoldne ob pol štirih in zvečer ob osmih. Igralci in igralke so jo dobro pogodili. Na Svečnico je pel ženski zbor, sedaj pa mešan in moški zbor, obakrat pod vodstvom g. kapelana Podbevška. Tamburaše pa je izuril trgovec g. Iv. Lavrič. Le čvrsto naprej!

c **Semenj sv. Matija** dan je bil letos bolj majhen. Živina je še imela nekaj cene, le premalo je bilo vsega, živine in kupcev. Na vesti ima to hud mraz, ki je ravno te dni pritisnil z vso silo.

c **Izseljevanje** v Ameriko pri nas čudovito napreduje. Skoraj ne bo nobene družine, ki ne bi imela nobenega v Ameriki. Nekateri res dobro zadenejo, marsikomu pa gre tudi tamkaj trda.

Štajerske novice.

š **Ptujski dogodki pred sodiščem.** Včeraj dopoldne se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem obravnava proti gg. Vinku Engelman, učitelju iz Trsta, in Pregleju, posestniku iz Ptuj. Državno pravdnštvo ju je tožilo radi hudodelstva po § 279. in 283., storjenega dne 13. septembra l. l. v Ptuj ob priliki glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda. Sodnemu dvoru je predsedoval dr. Freidl, obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Verderber, obtoženca je zagovarjal dr. Rosina. Gospod Viktor Engelman je bil oproščen. Preglej pa je dobil tri tedne ječe zato, ker se je baje prehudo branil napadov ptujskih Nemcev. — Popoldne ob 4. uri se vrši radi istih dogodkov obravnava proti Janezu Muršec.

š **Umor.** Iz Videža poročajo: Na pustno nedeljo zvečer je v tukajšnji gostilni Ivan Wutte iz znane rodbine na Križnem vrhu umoril svojega vsake železniškega uslužbenca Cirila Leskovar, s katerim sta si bila vedno dobra prijatelja. Pijan je prišel Wutti v družbi svojega bratranca ter nadlegoval zdaj enega, zdaj drugega, jim med plesom noge podstavljal, grozil, da še nocoj mora nekaj narediti, potem da bo sam sebe umoril itd. Leskovar ga opominja, da naj bo miren, Wutte mu pa, ne da bi se kaj dalje z njim prepiral, zažene nož v levo lice ter mu prereže glavno žilo. Ranjenec je izkrmavel popolnoma ter čez pol ure umrl. Wutte, ki je prej že v Križnem vrhu svojega brata in tudi gostilničarko ranil na levi roki, je po tem dejanju pobegnil. Do srede ga še niso dobili. Pravijo, da sta žandarja naletela nanj pri zajtrku, a se jima je z izgovorom, da naj mu dovolita, da se preobleče, zopet izmuznil ter izginil.

š **Zopet nesreča na gostiji.** Pri Juriju Vrlec v Grušovju so 15. februarja obhajali gostijo. Po stari neumni navadi je prišlo iz soseske več fantov na prežo z namenom, si svoje želodce podpreti s kako dobro kapljico ali pa mastno klobasico, in če

ne dajo z lepa, pa zahtevajo s silo. Ker so pa ti prežarji bili zelo sitni, je eden izmed fantov-gostov vzel nabasano puško in parkrat med prežarje ustrelil. Nasledki so se takoj pokazali: bili so trije fantje težko ranjeni. Dva so pripeljali v bolnišnico v Maribor, tretji pa se je podal v Gradec.

š **Mladeniški sestanek** štajerskih mladeniških zvez bo v drugi polovici marcija v Mariboru.

š **Abstenenca!** Zanimiv inserat ima »Marburgerca« štev. 22. od 20. februarja 1909: »Pozor! Gospode krčmarje prosim, da mi ne smejo ne treznemu, še manj pa pijanemu dati opojnih pijač »na kreda«, ker pozneje ni več ne plačam.« Sledi ime. — Za mnoge, pijančevanju udane žrtve posnemanja vredno!

Ljubljanske novice.

lj **Vsi v torek dne 2. marca v veliko dvorano »Unionovo« k javnemu predavanju!** Predava dr. V. Rožič o **krajih avstrijsko-srbskega spora.** Krasne skioptične slike bodo kazale kraje, na katerih se bodo morda razvili zanimivi dogodki. Nov, povečan skioptikon! Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstop za vsakega brezplačen. Vhod skozi Frančiškanske ulice. Agitirajte za obilno udeležbo.

lj **Upoštevalje!** Vsak naš somišljenik bi moral biti član »Slov. kršč. soc. zveze«. Pristopajte k »Slovenski krščansko-socialni zvezi«! Upisuje se po predavanjih vsak torek zvečer. Članarina znaša samo 10 vinarjev na mesec. »Zveza« ima bogato knjižnico, čitanico in prireja svojim članom poučne kurze. Vsi k »Slovenski kršč. socialni zvezi«!

lj **Opozarjamo na izvanredni občni zbor »Slov. katol. izobraževalnega društva« v Vodmatu,** ki se vrši jutri dopoldne ob 10. uri v Podbojeh hiši nasproti šentpeterske cerkve v I. nadstropju. Ker se gre za izpremembo pravil, prosimo člane, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Prosimo pa tudi druge somišljenike iz šentpeterske župnije, da pridejo na to zborovanje.

lj **Topničarji** pojdejo v torek na strelne vaje.

lj **Natakarica skočila v Savo.** Včeraj opoldne je dobil Anton Zajc iz Jarš mrtvo truplo, v Savi pod Jaršami. Utopljenka je Pečnik Albina, bivša natakarica pri gostilničarju g. Pavšku na Martinovi cesti v Ljubljani. Doma je utopljena iz Ježice p. d. Kotarjeva. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Juriju v Stožico. Kaj jo je gnalo v smrt ni znano. Zadnje nedeljo proti večeru so jo videli otroci, ko je šla proti Savi. Pravila je otrokom, da gre k črevljarju v Tomačevo, po škornje za gospodarja.

lj **Osebnost vest.** G. Melhijor Tomec, sin gospe Tomec, omožene Meglič, je nastavljen v San Franciscu v Ameriki pri največji ameriški angleški prekomorski trgovski družbi »Kosmos« kot tajnik ravnateljstva. G. Tomec je star še-le 23 let.

lj **Surov bolniški čuvaj.** Jakob Kamenšek je bil bolniški čuvaj v blaznici deželne hiralnice. Dne 7. novembra m. l. je odvedel umobolnega Martina Zavrla v neko kamro. Čez nekaj časa je tu notri pogledal čuvaj Germec ter videl ležati Zavrla vznak na tleh. Kamenška pa nad njim sklonjenega. Kamenšek je povedal Germecu, da je bolnika vrgel, a da se mu je sedaj potajil. Od tega časa je bil Zavrl oslavljen. Drugi dan je imel Kamenšek nalog bolnika skopati, a ta ni pazil nanj tako da je večkrat padel na tla in zvečer istega dne je Zavrl umrl. Pri obdukciji se je dognalo, da je bolniku počila lobanjska kost, tudi je imel nekaj reber strtih. Za to nečuvno malomarnost in surovost je bil Kamenšek na pet mesecev ostrega zapora obsojen.

lj **Umrla je** v deželni bolnici soproga zavarovalnega uradnika gospa Minka Rihhtar roj. Vindiš.

lj **Nagrobni spomenik žrtvam 20. septembra 1908.** Ker utegnijo širom naše slovenske domovine in od naših požrtvovalnih rojakov v Ameriki nabrati prispevki zadostovati za skromen nagrobni spomenik padlim žrtvam 20. septembra 1908, obrača se »Združeni narodni odbor« do slovenskih umetnikov s prošnjo, da bi mu v tem pogledu blagovolili priskočiti na pomoč z nasveti, podprtimi s priprostim skicami, ki naj se vpošiljajo blagajniku dr. A. Kokalju, odvetniku v Ljubljani.

lj **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Nocoj se pojeta operi »Cavalleria rusticana« in »Pagliacci«. Vzlic pogreba svojega očeta poje vlogo Lucije gdč. Peršlova, da sploh omogoči vsled raznih zaprek toli dolgo zadržano predstavo. — Zaradi gostovanja g. pl. Vulakovića in gdč. Šipanove v Zagrebu se poje dne 2. marca opere »Mascotte« in dne 3. marca operi »Cavalleria rusticana« in »Pagliacci« (hkrati za nepar - abonente. Dramsko osobe pripravlja Bourgetovo psihološko dramo

»Razporoka«. Roman »Razporoka« je izšel v »Ljudski knjižnici« »Katoliške bukvarne».

Ij **Vrsta porotnih obravnav** pri tukajšnjem porotnem sodišču. Dne 1. marca t. l. 1. Jožef Zupan, dninar brez stalnega bivališča, zažig. 2. Damjan Koželj, posojilnični praktikant, tatvina. — Dne 2. marca t. l. 1. Ivan Zele, posestnikov sin, uboj. 2. Anton Kokec, krojač, brez stalnega bivališča, tatvina. — Dne 3. marca t. l. 1. Zakonska Jakob in Marijana Krt, gostača na Viču, in 2. Jožef Gschiel, bivši agent iz Hartberga, v obeh slučajih tatvina. — Dne 4. marca: Ivan Kastelic, delavec v Malem Trebeljevem, umor.

Ij **Orožništvo** je včeraj eskortovalo do tukašnjega deželnega sodišča 6 kaznjencev in kaznilnico v Begunjah.

Ij **Ogenj v dimniku**. Včeraj zvečer so se vnele saje v dimniku hiše barvarskega mojstra g. Franceta Jerala na Sv. Petra cesti. Oddelek prostovoljnega, gasilnega in reševalnega društva je sicer prišel na lice mesta, a ni stopil v akcijo, ker so ogenj bili že domači pogasili.

Ij **V veliki bedi** je rodbina Šerjančeva v Mostah. Oče je na smrtni postelji. Otrok je deset, a nihče še nič ne zasluži. V silni bedi, naj se je usmilijsmo usmiljena srea! Darove sprejema naše upravništvo.

Ij **Občinski svet** ima redno sejo v torek, dne 2. marca 1909, ob petih popoldne.

Ij **Iz katoliške cerkve** je izstopil ljubljčan Viktor Zalar, in se ne misli pridružiti nobenemu veroizpovedanju. Katoliške cerkve s tem ni zadela nobena izguba.

Cerkveni letopis.

c **Postni govori v ljubljanskih mestnih cerkvah**. V stolnici vsako nedeljo in praznik ob 4. uri popoldne. Govori gospod stolni vikar Josip Potokar o predmetu: Obnašanje prijateljev in sovražnikov Gospodovih v njegovem trpljenju. — V frančiškanski cerkvi vsak torek ob 6. uri zvečer. Govori č. p. gvardijan Avrelj Knafelj »o pokori«. — Pri sv. Jakobu vsako nedeljo ob 2. uri. Govori gosp. mestni kaplan Janko Barle: »Skrivnosti trpljenja Zveličarjevega, ki jih obhaja cerkev ob petkih v postnem času«. — Pri sv. Petru vsako nedeljo in praznik ob 2. uri. Govori č. p. katehet Regalat Čebulj: »Sedem poslednjih besedi Gospodovih na križu«. — V Trnovem vsako nedeljo ob 2. uri. Govori g. mestni kaplan Viktor Koechler: »Božanstvo in človeštvo v Kristusovem trpljenju«. — Poleg tega ima, kakor je bilo že naznanjeno v »Slovencu«, v stolnici vsak četrtek ob 7. uri zvečer slovenske govore za razumništvo gospod profesor dr. Mihael Opeka. — Nemški govori so v stolnici vsak petek ob pol 7. uri zvečer.

Telefonska in brzolovna poročila.

VLADARJEVA NAVODILA BIENERTHU.

Dunaj, 27. febr. Ministrski predsednik Bienerth je dobil od vladarja odločen nalog, da reši predlogo o vojaških novicah ali s parlamentom ali pa s § 14. Na rekonstrukcijo kabineta torej pred rešitvijo te predloge absolutno ni misliti. Ako parlament ne sprejme predloge, tedaj bo zasedanje zopet zaključeno in parlament se pred jesenjo ne sestane.

Dunaj, 27. febr. Akcijski odbor čeških poslancev in slovanskega središča se sestane prihodnji četrtek k važnemu posvetovanju.

Dunaj, 27. febr. V prihodnjih dneh se bo Bienerth posvetoval z zastopniki čeških strank, z zastopniki Jugoslovancev in z Poljaki.

SKUPNI MINISTRSKI SVET.

Duna, 27. febr. Jutri se vrši skupni ministrski svet, ki se bo bavil s trgovsko pogodbo z Rumunijo.

KONEC BOJKOTA.

Trst, 27. febr. Iz Carigrada javljajo »Lloydovi« zastopniki, da je bojkot proti avstrijskemu blagu definitivno končan. Avstrijski parniki izkrcujejo blago.

V LONDONU ZA BALKANSKO KONFERENCO.

London, 27. febr. Diplomati sodijo, da bi skupna akcija velesil v Belgradu, tudi če se jim Rusija pridruži, ne dosegla znatnega zboljšanja položaja. Edina rešitev je konferenca.

»Times« piše, da bi lastnoročno pismo cesarja Franca Jožefa kralju Petru, s katerim bi dovolil, da se dinastija Karadjordjevev mednarodno-pravno prizna, izdala več in delovala hitreje, nego vse intervencije velesil.

RUSIJA SPREJELA FRANCOSKO - NEMŠKI PREDLOG.

Pariz, 27. febr. Vse velevlasti, tudi Rusija so načeloma sprejele predlog, naj

bi se Srbiji prijateljsko svetovalo, da opusti misel o teritorijalni odškodnini. O bistvu predstave in o obliki se še pogajajo.

ZBOLJŠAN POLOŽAJ.

Pariz, 27. febr. Vsi listi konstatirajo, da se je položaj, ki je grozil, da nastane vojna med Avstrijo in Srbijo, zboljšal in da se lahko smatra, da je nevarnost preprečena. Na gotovi trdni podlagi dela Francoska kot zaveznica Rusije v zvezi z Nemčijo na mirno rešitev avstrijsko-srbskega spora. Rusija bode imenom vlasti stavila v Belgradu predloge. Čuje se, da se Angleška pridruži tej akciji. Vse velevlasti delujejo iz gotovih važnih vzrokov na to, da se mir ohrani. Občevanje med Berlinom in Parizom že več let ni bilo tako intimno kot zadnje dni.

Pariz, 27. febr. Natančno formulo za skupni nastop velevlasti še niso našli, v tem pa vlasti soglašajo, da Srbija ne sme zahtevati od Avstrije, da bi ji odstopila kaj zemlje. Nemčija je vplivala na Avstrijo, da ta več ne odklanja dati Srbiji kakih gospodarskih koncesij in da je tozadevno pripravljena pričeti s Srbijo nova pogajanja. Pri tem bodo vlasti imele vlogo posredovalca, bodisi v obliki odgovora na srbsko noto ali pa z gotovimi predlogi.

Pariz, 27. febr. Francoski zunanji minister je konferiral z ruskim poslanikom. Časopisje piše, da se je položaj znatno izboljšal, če tudi odločilna beseda še ni izgovorjena.

London, 27. febr. Ako Avstrija ne pristane na posredovanja in predloge velesil, tedaj bo osamljena. Isto se zgodi tudi s Srbijo, ako ne pristane na predloge velesil.

ODGOVOR NA SRBSKO OKROŽNICO.

Berolin, 27. febr. Ako Srbija pošlje velesilam nameravano spomenico, vdobi v odgovor skupno noto velevlasti, ki jo bodo opozorile, da so srbske zahteve neizpolnjive.

IZJAVA SRBSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

Pariz, 27. febr. Belgrajskemu dopisniku »Matina« je min. predsednik Novakovič izjavil: Mi nočemo vojske, mi ne bomo ničesar podvzeli, da bi vojsko izkazali. Naročili smo vsem prefektom in načelnikom krajev po deželi, da zabranijo vse manifestacije in vsako provokacijo. Mi ne hlepimo po novih pokrajinah, hočemo le poti do naših črnogorskih bratov. Če tudi je Srbija teritorijalno neodvisna, je popolnoma gospodarski odvisna od Avstroogrske. Hočemo biti prosti, t. j. da svoj narodni karakter obvarujemo vsi Srbi: poleg treh milijonov Srbov v kraljevini tudi Srbi v Dalmaciji, na Hrvaškem in v Slavoniji. To bomo mirnim potom dosegli. Če pa hoče Avstrija vojsko, nas bo napadla, a našla nas bo pripravljene. Vodili bomo guerilla vojsko, v kateri bomo mi preživeli. Upam pa, da si Avstrija take vojske ne bo želela.

ATENTAT NA CARJA FERDINANDA?

Belgrad, 27. febr. Policija je zaprla dijaka Boigara Anastazova in Srba Popoviča, ki sta nameravala napad na bolgarskega kralja, ko bi se vračal iz Peterburga. Bombe je spravila v Ruščuk neka ženska. Anastazov je priznal, da je član velike družbe zarotnikov.

Sofija, 27. febr. Vlada še ni dobila nikakega potrdila in tudi ne dementija o vesti, da so v Belgradu odkrili zaroto proti bolgarskemu kralju Ferdinandu.

RUSKA VOJSKA OB GALIŠKI MEJI.

Lvov, 27. febr. Iz Tarnopola poročajo, da je ob gališki meji koncentriranih 60 do 70 tisoč ruskih vojakov.

TURČIJA IN BOLGARIJA.

Sofija, 27. febr. Vlada je preklicala prepoved izvaževanja živine v Turčijo.

Kašelj,
nabod, hripavost, težko sapo prežemeno s Peller-jevim fluidom z znanko »Elsa fluid«.
Dvanajstorka za poskušnjo 5 K franko — Na ročice pri E. V. Fellerju v Stubi, Elsa (Hrvaško), trg 84, Ferry.

Apno
najboljše kakovosti priporoča
Ivan Sulčić
posestnik apnenic,
Zidani most.
562 2-1

Meteorologično poročilo.

Vikina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dne	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
26	9 zveč.	741'7	— 3'8	sl. sever	oblačno	
27	7. zjut.	41'0	— 4'0	*	*	8'1
	2. pop	39'2	— 1'2	sl. svzh.	sneg	

Srednja včerajšnja temp. — 4'10, norm. 0'9.

SKLADIŠČE SMODNIKA ZLETELO V ZRAK.

Bruselj, 27. febr. Skladišče smodnika v Antverpnu je zletelo v zrak. 12 oseb je mrtvih, 9 ranjenih.

Deklice in dečki!

se razvijajo krepki in močni in zgube veš slabosti, če jim poskrbite potrebno posebno hrano v obliki

2250

Scottove emulzije

najboljše okrevajalno sredstvo, ki se je v 32 letih od zdravnikov kakor tudi od babic najtopleje priporočalo.

Scottova emulzija

je sladka kakor Crème in lažje prebavljiva kakor mleko.

Cena originalne steklenice
2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni dip. om k zlati kolajni.
Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških priporočil.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je
38 12 II.
MATTONI
GISSHUBLER
alkalična kislina
katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.
Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti sastonj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.
Zalogo pri Mihael Kastner-ju in Peter Laseniku-Ljubljana. 114 52-49

257 7-1

Popravite v vseh kuhinjskih navodilih:
Odslej se ne glasi več: „vzemi toliko in toliko masla“
marveč
pravilno in primerneje
„vzemi toliko in toliko
Kunerol-a
za pripravo raznih jedil“.
Zahtevajte torej izrecno
Kunerol
Dobite to rastlinsko mast
v vsaki trgovini.

578 1-1

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje, predragega nam tasta oziroma starega očeta, gospoda

IVANA COTELJA

posestnika na Zgošl

v 81. letu svoje starosti po večkratnem prejemu sv. zakramentov za umirajoče. Pogreb predragega ranjega bo v četrtek dne 26. svečana 1909 popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Begunjah.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Nepozabnega ranjaka priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

V Škotijski Loki, 25. febr. 1909.

Rodbina Fr. Pokoren.

581 1-1

Dr. Matej Senčar, c. k. sodnik na Brdu, javlja zase in vse sorodnike, da mu je dne 26. februarja 1909 umrl po daljši mučni boleznj preljubi oče, gospod

Jože Senčar

zasebnik v Bolehnečicah.

Pogreb se vrši dne 28. februarja 1909 popoldne ob 3. uri pri sv. Jurju ob Ščavnici.

Brdo-Bolehnečici, 26. febr. 1909.

Brez posebnega obvestila.

587 1-1

„Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani“ javlja tužno vest, da je njen član gospod

dr. Albin Kapus

odvetnik v Ljubljani

včeraj, dne 26. svečana ob 9. uri zvečer preminul.

Ljubljana, 27. svečana 1909.

Za odbor:

dr. Fran Novak
t. č. tajnik.

dr. Karl Triller
t. č. predsednik.

Zahvala.

549 1-1

Moj g. soprog Avgust Stara, trgovski pomočnik na Studencu Ig, zavaroval se je na življenje pred tritrtletom pri C. kr. priv. avstr. zavarovalni družbi na Dunaju. Letos meseca januarja me je zadela nesreča, da je moj g. soprog umrl in mi je družba »Dunau« izplačala zavarovalno vsoto v znesku dvatisoč kron popolnoma v najkrajšem času po organistu g. Iv. Papler-ju, okrajnemu zastopniku na Igu-Studencu. Štejem si v svojo dolžnost se najpristneje zahvaliti slavni C. kr. priv. družbi »Dunau« in lokalnemu zastopniku g. Iv. Papler-ju in g. Silvestru Perkotu, potovalnemu zastopniku v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Slavnemu občinstvu torej najtopleje priporočam zgoraj omenjeno zavarovalno družbo.

Studenc-Ig, dne 27. februarja 1909.

Uršula Stare roj. Žuh.

Anton Uršič, posestnik, A. Minatzej, trg. in pos. priča.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller
je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd. cena 80 v.; K 1'40 in K 3 — se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.
Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpoložanje.
2557 42-1

SINGER
„66“
najnovejši in najpopolnejši šivalni stroj.
SINGER
stroje
dobite le v naših trgovinah.
402 24-2
Singer Co. akc. družba za šiv. stroje.
Novomesto, Veliki trg 88.

! Pozor !

- 50.000 PAROV ČEVLJEVI -

4 pare čevljev za samo K 7.—.

Vsled plačilnega zastanka nekaterih velikih tovarn sem bil poverjen prodajati večje zaloge čevljev globoko pod lastno ceno. Prodajam torej dva para moških in dva para ženskih čevljev na zadrgo iz rjavega ali črnega galoširanega usnja z močnimi podplati, zelo elegantna, najnovejša oblika. Velikost po oblikah. 540 (3-1)

Vsi štirje pari stanejo samo K 7.—.

Posilja se po povzetju. — Zamenja dovoljeno ali denar nazaj.

P. LUST, Izvoz čevljev, Krakov 51.

Svarimo vsakogar,

ki kašlja, če je hripav, zaslezen, nima pravega teka, če zapazi da pojemiže teža telesa, če se ponoči poti, se čuti slaboten in izpehan, ali zapazi nevarne znake na družini, naj takoj naroči **Ŗrkenyjev lipov med** (sirup), da prepreči nadaljno razširjanje bolezni. 3058 12-7

Ŗrkenyjev lipov med (sirup) prekaša vsa podobna sredstva, pomiri kašelj in bljuvanje krvi, izvrstno topi sliz, zboljša tek in odpravi nadležni slabeči nočni pot. V angleški razstavi odlikovan z zlato kolajno. Vzorčna steklenica stane **3 K.** 1 večja steklenica **5 K.** in 3 velike steklenice, **poštne prosto 15 K.** Naroča se proti povzetju ali če se pošlje denar naprej pri edinem izdelovaltelju **Ŗrkenyjeva lekarna pri „Apostolu“.** Budapešta, Josefiring 64, — Depot 30.

Vabilo

582 1-1

na

IX. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice

v št. Juriju pri Kranju,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo.

ki se bode vršil

dne 14. marca 1909 ob 3. uri popoldne

v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za 1. 1908.
4. Poročilo o reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih.

Odbor.

Velika zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

2267

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zajec

urur in optikar

Ljubljana,

Starl trg, št. 28.

2 vajenca in več izurjenih pomočnikov

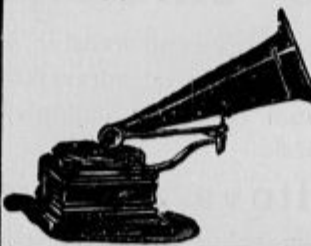
sprejme takoj **Ivan Šiška**, kolar, Rimska cesta 11, Ljubljana. 449 3-1

Ure! **Milko Krapeš** Gramofoni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, srebr. tula nikel. žepnih in različnih stenskih ur,** vsake vrste **budilk, zlato verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.**

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 36

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevno poštne prosto.

Trpeči na protinu:

JAVNA ZAHVALA!

Izgubila sem popolnoma moj 15 letni protin že po porabi osmih kopelji z Meschnark-ovo kopalno soljo „Podagrín“.

Gospa Marie Leiti, Gradec.

„Podagrín“ je neprekosljiv pri protinu, revmi, trganju v ledjih!

Učinek že po 3-4 kopelih, tudi pri večletnih boleznih. 10 do 20 zavojev po K 1.— je potrebnih za eno zdravljenje. Mnogoštevilne zahvale. Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji ali pa naravnost v

drogeriji v Gradcu, Sackstrasse 3.

„Podagrín“ - kopeli poceni v zdravilišču

„JUNGBORN“ Brandhofgasse. 423 10-1

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, ruđeče in črne boje; kakovost izborna. 362(3)

APNO

najbolje kakovosti priporoča **Frano Weinberger**, posestnik apnenic v Zagorju ob Savi 438 6-2

Kdor

hoče rebe ali svoje otroke obvarovati

kašlja hripavosti, katara, zaslezenja katara v grlu oslovskega in dušilnega kašlja, naj si omisli zdravniško preizkušeni in priporočeni

Kaiserjevih karamel za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijsko potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zavoj 20 in 40 vin. škatlica 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek; Ubald pl. Trnkoczy, Jos. Mayer, O. Piccoli, pri „Kroni“ A. Bohin, vogal Rimske in Eleiweisove ceste; Ivan Gjuričič v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirc, Idrija, H. Brilič, Litija, E. Burdich, Šk. Loka, Hagon Roblek, Tržič, Karol Andrijašič v Novem mestu, Karol Šavnik v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku. 3017 24-1

š čem

oženjenega hlapca

ki je vaje konj. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. Več se izve: **Linhartove ulice.** 459 10-1

Odda se takoj lepa

588 1-1

meblovana soba

s posebnim vhodom, 1. nadstropje, desno, **Poljanski nasip št. 14.**

lšče se

560 3-1

pisarniška moč

za „Slov. Filharmonijo“.

Pisarniškega posla, korespondence, opravi itd. je vsak dan povprečno po dve uri. Natančnejša pojasnila daje koncertni vodja M. Hubad. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na odbor „Slovenske Filharmonije“ do konca februarja.

Šivilja!

izurjena v šivanju vsakovrstnega prodajniškega perila, se priporoča cenjenim trgovcem za šivanje na dom. **Cene nizke!** Ponudbe na naslov: **A. P. Sp. Šiška, št. 189. 585 3-1**

Proda se dobro vpeljana trgovina

z mešanim blagom. Naslov pove uprava „Slovenca“. 586 3-1

Krasno posestvo

z mlinom je na prodaj blizu **Ljubljane ob Kamniški Bistrici. Vsa uprava, park, ribištvo, vodna moč.** Natančnejše uprava „Slovenca“. 558 10-1

Seme pravega kašeljskega zelja

(kapsa) prodaja navadno žlico (20 g) K 1.— poštne prosto, dokler je kaj zaloge. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi znamke. **Ig. Mrcina** v Zg. Kašlju št. 15, pošta D. M. v Polju pri Ljubljani. 471 5-1

Lepo posestvo v Ljubljani

obstoječe iz **dveh hiš**, hleva in šupe, s sadnim vrtom in nekaj njive za zelenjad, se prostovoljno po zelo ugodnim pogoji **proda** Poizve se v upravništvu. 498 6-2

Enonadstropna

hiša s pekarijo

se prodaja zaradi bolezni. Jako nizka cena. Več pove upravništvo „Slovenca“. 533 3-1

Kupim v bližini Ljubljane pritlično hišico z vrtom

Naslov pove uprava „Slovenca“. 547 3-1

Vinski sejem! Pozor! Vinski sejem!

Kmečka posojilnica pri Sv. Križu pri Kostanj. priredi dne 2. marca 1909 v prostorih g. A. Stritarja pri Sv. Križu velik vinski sejem. K veliki udeležbi vabi odbor. 501 2-1

Prodajam po najnižjih cenah

stelaže za prodajalno

v dobrem stanju. Več se poizve v gostilni „pri Panju“, Vegove ulice. 574 2-1

IZJAVA.

576 4-1

Podpisani izjavljamo tem potom, da smo poverili svoje **glavno zastopstvo** za **Kranjsko, Spodnji Štajer, Primorsko in Istro** gospodu **Ivanu Komatiču, Ljubljana**

stanujočemu v **Bavarskem dvoru II.**, in ga obenem najtopleje priporočamo cenjenim gospodom odjemalcem in interesentom.

Tovarna strojev Jana Klanga a syna, Dačice, Morava.

Edini ugoden nakup

! ostankov !

40 metrov cefira, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franko po povzetju za **18 kron** slovito znana 509 izvozna trrdka 52-1

V. J. Havlicek a bratr v Poděbradích, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gospod V. J. Havlicek a bratr, Poděbrady. Zadržno pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov! ... Spoštovanjem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Služba

organista in cerkvenika

se razpisuje. Nastop lahko takoj. Plača po dogovoru. Prosilci, ki imajo veselje do kmetije, imajo prednost. **Župni urad Besnica p. Kranj.** 437 3-1

Hočete-li velezanimivo

knjigo zastonj?

50.000 knjig se razdeli med zdravlja potrebne.

Pišite nam takoj in dopišljemo vam Na razpolago imamo

zelo poučno brošuro, ki se peča v poljudnem jeziku in ilustriranih oddelkih z bistvom elektro-terapije. Poučili se bode o plodonosnem učinku elektro-terapije za odvrnitev živčne slabosti, revmatizma, pomanjkanja spanja, glavobola, utrujenosti in pomanjkanja energije. Obširen opis elektro-vitalizer-aparata Vas prepriča, da treba dati prednost temu popolnemu telesnemu aparatu pri zdravljenju raznih pojavov slabih živcev, ker omogoči

vporabljeni v domači složenosti galvanični trajni tok, ne da bi motil izvrševanje poklica. Brošura ni cenik ali katalog marveč strogo znanstvena razprava dobro znanega zdravnika specialista za elektro-terapijo. Še nikdar se ni v Avstriji občinstvu zastonj razdeljevala tako dragocena knjiga in akoravno zahteva to od nas velike žrtve, se bomo vendar potrudili, da podamo pomoč in nasvete bolniku, ki nam bo morda celo življenje hvaležen za to zastonsko knjigo.

Elektro-terapevtska ordinacija Dunaj, I. Schwangasse št. 1. Mezzanin, odd. I. s/3.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na 28./II. 1909.

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju, I. Schwangasse 1, Mezzanin odd. I. s/3.

Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime: _____

Naslov: _____

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavnica -

- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -

- K 300.000. -

IGNAC FOCK, Kranj

paro-tovarna za mlo, surov margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

priporoča mila vseh vrst, **toaletna mila**, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa **milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“** z znamko: **20. IX. 08** in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

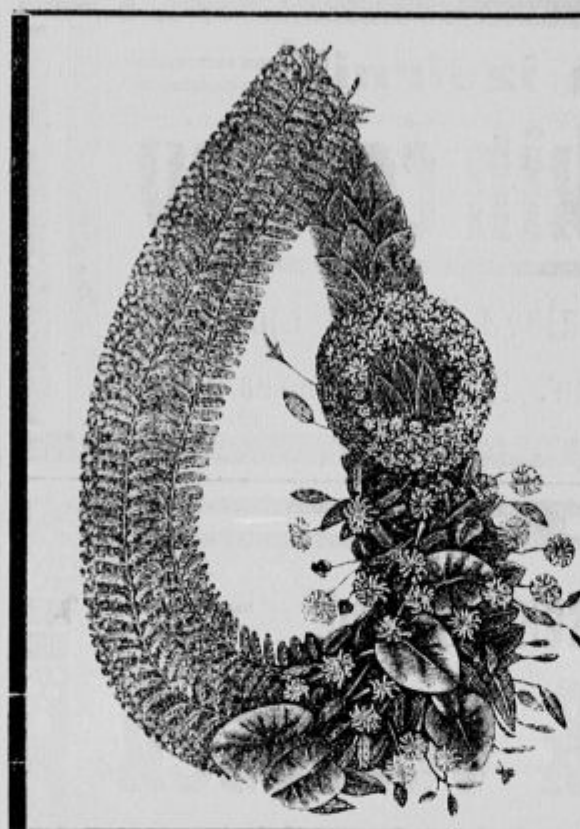
* Naše posojilnice, hranilnice in go-spodarske organizacije opozarjamo na I. Podlesnikovo »Knjigovodstvo« II. del, ki nam predstavlja specialno delo in se mora kot tako ocenjevati. Kot podrobno delo se peča temeljito najprej z bistvom kredita denarnih zavodov, zadru-g, potem raiffeizenskih hra-nilnic in posojilnic. Za tem sledi razlaga uprave hranilnice in po-sojilnice po Raiffeizenovem zistemu in so ti razlagi priključeni predmetni vzorci. Temu sledeči tretji oddelek prinaša v kratkem osnovne pojme eno- in dvo-stavnega knjigovodstva kakor tudi teore-tično razlago dvostavnega knjigovodstva, kakor se rabi v hranilnici in posojilnici raiffeiznovki. Četrty oddelek prinaša praktične primere poslovanja prej omenjenih zavodov. Peti oddelek go-vori o velepomembnem predmetu: kon-verzija vknjiženih dolgov. Že ta sam odstavek daje knjigi zelo veliko vrednost. Šesti in zadnji oddelek te obšir-ne knjige se peča z blagovnim pro-metom raiffeiznovk. Kakor iz predsto-ječega razvidno, se knjiga peča temeljito z poslovanjem raiffeiznovk in bo jako do-bro služila kot priročna knjiga vsakomur, ki ali vodi posle kake že obstoječe raiffeiznovke, ali jo želi ustanoviti ali pa se sploh zanima za to važno panogo zadruž-nega gospodarstva. Pisatelj si je prizade-val dati javnosti lahko uumljivo knji-go, katera bi naj dobro došla tudi prepro-stim, a vztrajnim samoučkom. To njegovo željo izraža preprosti in jasni slog, kakor tudi obširno razlaganje vsakega pojma. Knjiga temelji na praktičnem življenju, primeri in vzorci so posneti iz prakse, ka-kor jih je uvedla delavna Zadruga zveza, in zategadelj daje knjiga le praktične, v življenju preizkušene na-svete, primere in vzorce. Res se knjiga peča v prvi vrsti z poslovanjem in knji-go-vodstvom raiffeiznovk, ali ravno zatega-delj je knjiga velike vrednosti, ker bo po-peševala razširjenje in učila poslovanje raiffeiznovk hranilnic in posojilnic, katerih namen je povzdigniti gospodarsko blago-stanje kmetijskega ljudstva. Ta knjiga bo pa tudi vodila k varčnosti, k skupnemu in zadržnemu delu, saj doka-zuje, da ima naš trud in delo dovoljen uspeh in obilen sad le, ako varčujemo z pridobljenim, delamo urejeno in složno in podpiramo drug drugega. Vsak, kateri želi, da bi se naše slovensko ljudstvo go-spodarsko ojačilo in napredovalo, mora povsedeševati razširjenje in vdomečenje koristnega dela: Podlesnik, knjigovod-stvo, II. del. — Dobi se v »Katoliški Buk-varni« v Ljubljani. Franc Zelenik.

Za ljudsko izobrazbo! Kakor smo obljubili, bo oddajala »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani zgodovinsko povest »Pasjeglavci« do konca meseca marca po zelo nizki ceni 1 K; uspeh je pokazal, da smo s tem zelo ustre-gli našemu ljudstvu, ki rado bere dobro leposlovno čtivo in ne mara umazanosti izvestne kolportaže. Že nekaj dni po izdaji »Pasjeglavcev« smo opazili, da se je ljudstvo našemu vabilu z navdušenjem odzvalo; došlo nam je nepričakovano ve-liko naročil, tako da danes opažamo, da nam bo zaloga »Pasjeglavcev« prav kma-lu pošla. Na to nismo bili pripravljeni. — Naznanjamo, da bomo oddajali do konec marca mesto »Pasjeglavcev« zgodovin-

ske povest »Zadnja kmečka vojska« po isti ceni, kakor smo naznanili »Pasjeglavce« — 1 K s poštnino in položnico vred, tako da ne narastejo za naročnika nobeni drugi stroški. Seveda na ogled »Zadnje kmečke vojske« ne bomo raz-pošiljali, temveč jo doposlali samo onemu, ki jo bo naročil. »Zadnja kmečka vojska« je še lepša in mnogo bolj zanimiva nego »Pasjeglavci«, saj je delo slavnega Šenoa, ki je tako mojstrsko opisal boj slovenskega in hrvaškega kmeta za ljudske pra-

vice. Zato naj si jo omisli, komur je mar, da pride med ljudstvo dobro berivo in se izpodrine »šund«! Prav iz tega namena smo nastavili tako nizko ceno! Broširana knjiga velja do konca marca 1 K, vezana 2 K. — »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

* Občinski zakon za Kranjsko, izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, je izšel rav-nokar v novem šestem natisu in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Cena s poštnino vred 1 K 35 v, vezana knjiga 1 K 90 v s poštnino vred.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev

in 3077—23
trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-vrščujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so svažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odalej št. 26, od juž-nega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 188 (52—4)

Starejša GOSPODIČNA

trgovsko izobražena, večša slovenskega, nemškega in laškega jezika v govoru in pisavi, želi vstopiti v kako pisarno kot korespondentinja ali kontoristinja. Vešča tudi strojepisja in stenografije. Po-nudbe prosi na upravnistvo Slovenca pod 14 5 „M. M.“ 3—1

Najnovejša slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

In plošča vseh sistemov in mark

Neprekosni glede glasu in re-produkcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.

Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3— višje. Izbori rodbinski aparati od K 30— višje. Pokaže se zastoj, ne da bi se sililo k nakupu. Zamenja vseh plošč najkulantnejša. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastoj.

Les iz parcele št. 886 na Golinu, obse- 2727 m³, se bo dne 17. marca 1909 v Smartnu na Dholici (Koroško) pro-dal. Najnižja cena 8 K za m³ stoje-čega lesa. — Natančnejša pojasnila ustmeno ali pismeno daje župnijski urad Smartin na Dholici, P. Poreče ob jezezu. 557 3—1

Najočenejša dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu le preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4. Prešernove ulice šte. 4. 163 52—22

Popravila točno in ceno.

Učenec

želi vstopiti v večjo trgovino mešane stroke. Ponudbe na J. Wakonigg, Šmartno pri Litiji. 462 3—1

5 Marijinih pesmi

za solo-mešan zbor in spremljavo orgelj. Zložil Ivan Pišlar op. 1. Cena K 0:80. Dobi se v Katol. bukvarni v Ljubljani, in pri skladatelju pri Sv. Barbari v Halozah, Štajersko. 451 3—1

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priljubljenosti in tedaj najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo tudi vsi merodajni strokovnjaki. Naj tedaj nikogar ne pre-motijo hvalisanja z drugih strani in naj vsak kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

Podružnice:
Praga z menjalicami: Graben 15, Mala strana, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Česká Lipa, Česká Kamenice, Moravský Zumburg, Mödling, Novi Jičín, Písen, Zvitava in Liberec.
Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogni Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a. VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
DUNAJ, I., Wollzeile 1.
Akcijski kapital K 20.000.000. Res. zaliha K 8.000.000.

Najkulantnejši
:: nakup in prodaja ::
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.
:: Zamenjava in eskomptiranje ::
izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Dragotin Majce

čevljarski mojster

Ljubljana, Radečkova cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranjam za prihodnja naročila. Obnovitev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerne! Postrežba točna!
3292 9

SLIVOVKA

trepinovec
kranjski brinjevec

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 80 litrov
naprej po prav primerli ceni
v zanesljivi kakovosti v

**veležganjarni in
rektifikarni sadja**

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Keiser-
jeve pivovarne.

Gostilna in trgovina

se odda v najem na Viru
pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z želez-
nino **Fr. Stupica.** 189

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves ob-
rodi v vsaki zemlji, je
najbolj rodovitni in naj-
prej dozori. Zraste vi-
soko in daje prav dobro
slamo za krmo, na njivi
pa se ne vleže. Ker se
ta oves na redko seje,
zadostuje 60 kg za eno
oralo. Podpisano oskrb-
ništvo pošilja 25 kg za
9 K, 50 kg za 17 K,
100 kg za 32 K z vrečo
vred. Vzorce po 5 kg s
pošto franco proti 3 K
20 vinarjev preplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
482 pri Konjicah, Štajersko. 6-1

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 98

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

• Dobi se tudi kraj po životni meri. •

Vsi

prodajalniški prostori

v pritličju hiše št. 7. v Gospodskih ulicah,
pripravljeni za trgovino ali tudi za boljšo re-
stavrarijo, oddajo se za **maj t. l.**

Več se poizve prit vrdki **A. Kunc** na
Dvorskem trgu. 478 3-1

dina zaloga izvirnih

Ameriških čevljev

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26-

Karola Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

— trgovina z železnino na drobno in na debelo —

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

priporočata svojo bogato zalogo najnovjših trajno ga-
rečih peči vsake vrste od priprostih do najfinejših,
predpečnike, posode za premog, mizne štedilnike in
železne dele k zidanim štedilnikom, nadalje kuhinjsko
posodo, okove za stave in pohištva, ter orodje
najboljše kakovosti. Znana največja zaloga poljedelskih
strojev samo prve vrste. Ceniki na zahtevo zastoni.

2737 26-9

Proda se večja množina živega apna

Več pove **Ivan Gruden**, trgovec z
apnom **Godič**, pošta Kamnik. 452 3-1

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

Gospodom gostilničarjem in
p. n. slav. občinstvu priporočam

**zagrebačko
in češko pivo**

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in
galanterij. blaga na drobno
... in na debelo. ...

**Velika
zaloga pletenin**

kakor: nogovice, srajce, maje,
- spodnje hlače, otročje -
obleke itd. 2575 0

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani,
Šelemburgove ulice št. 9.

priporočata svojo zalogo raznovrstnih
pušk, samokresov, lovskih
potrebščin, vseh del koles (bi-
ciklov), kakor tudi umetalni ogenj
po najnižjih cenah. Popravila
pušk, samokresov, biciklov
točno in solidno. Cenovniki
zastonj in poštne
prosto. 51 12-6

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ, VOCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UDFALD

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika **Teodorja Korna**, krova in kleparskega
mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strešniki, kleparski
krovaški dela iz različnega blaga. 1349 24-17

Delniška družba **združenih pivovaren Žalec in Laško**
priporočata svoje izborna pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Špodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priloga svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, štampilcev, daljnogledov, topimorjev, zrakomerjev itd. Očala in štampilci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1.00 do 10.00
Srebrne ure . . . 3.00 . . . 40.00
Zlate . . . 12.00 . . . 250.00

Zahtevajte moj novi ocnik, ki ga pošljem brezplačno.

Simona Kmetek

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kmetek** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Kmetekova Pijavica čisto se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

VINO

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »Kmetek gospodarska zadruga v Medoših (Korte)« pošta Pirano — železniš. postaja Portorož (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Domača tvrdka!

Luka Vilhar

Ljubljana, Kopitarjeve ul. 4
tik novega noslopa Katol. tiskarne

izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na vsako-
ure, kot: žepne, stenske ter ure budilke, vrstne ure, zlate, srebrne in nikelnaste ure, dalje veržice, prstane ter različno zlatnino in srebrnino. 2824 52-1
Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gopeljni, slamozeznice, čistilnice, preše za sadje l. t. d. 1739 7

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.
in zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji se povsod jako priljubljajo. — Obrabite se na mojo tvrdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz, železnih in drugih različnih železnih in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

H. SUTNER urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

Ljubljana . . . Mestni trg nasproti rotovža . . . Ljubljana

priloga svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glasshütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.

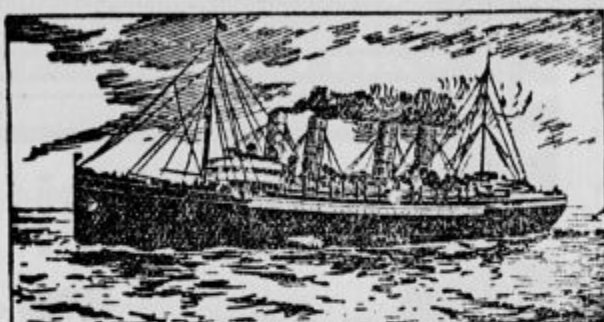

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zastonj in pošt. prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

2568 24-19

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Slovenska trgovina!

Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. — Vezanje cvetlic točno po naročilu. — Za kupčevalce na debelo najnižje cene. 2552-20

Niz cekene!

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke!!!

2399 20

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-14

Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Založnik c. kr. avstr. državnih tiskarn

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših načinih in v velikih izberah

priloga 112 52-29

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja v. sk. bolonjske.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju, Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljših pšeničnih mok in krčnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spljetu, Ercegovnem, Kotoru, Sarajevem.

Brzjav: Valjični mlin, Kranj.

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na Predovičevem selu poleg Ljubljane. — Več se izve pri E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.

Štambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 8

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

amer. sistema prodaja in izposoja najceneje edine narodna tiskara

Alfonz Breznik, Gradisce št. 11

(blizu nunske cerkve)
Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli preprčati o blagostojnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odpajila. — Desetletno jamstvo. Najceneje uglaševanje. 2079 52-2

Ustanovljena leta 1882.

Telefon števil 185

Pošilne hranilnice račun števil 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti števil 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 65.000.000**—

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad **K 17.000.000**—

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menice po 6% .

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52—4

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekom dvanajst let v službi kot **šolska babica** pod vodstvom gospoda prof. pi. **dr. Valente**, naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti števil 9

in se priporoča vlec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Pozor! Slovenska modna trgovina **Slovenci!**

modni salon za moderne damske klobuke

A. VIVOD-MOZETIČ, Ljubljana 2977 52—1

Stari trg 21, filijalka v **KRANJU** na Glavnem trgu

se najvdanejšje priporoča vlecenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Slovi!

Skupna rezerva sklepom 1907 Upravno premoženje sklepom 1907
čez stotisoč kron. 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

GLAVNA POSOJILNICA

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

3418 13

$4\frac{3}{4}\%$

t. j. K 4.75 za vsakih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dviga, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

Račun pošilne hranilnice števil 49086.

Telefon števil 135.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hydraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjčeni zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

54— 8 3050

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. 52—12

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thru!“.

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

2833

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg števil 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

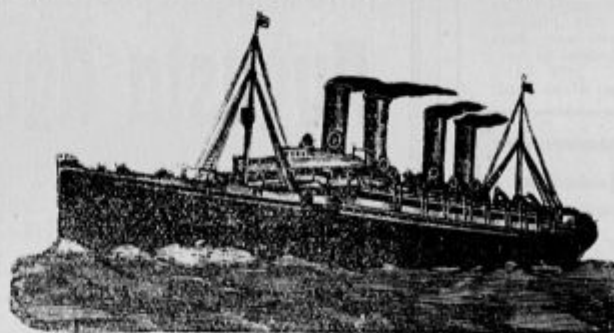
Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52—15

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena New-York

s cesarskimi brzoparniki Kronprinzessin Cäcilia, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

2886 58

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Prvi kinematograf Pathé

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorov: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojak do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani cen. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Evropa“. Vsako soboto in sredo nov program! Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko

Avstrijski Lloyd, Trst „Thalia“.

Zabavne vožnje po morju.

V Palestino in Egipt

iz Trsta od 2. do 27. marca. Cene od 650 kron višje.

Velikanoč na morju (Južna Italija, Grško, Dalmacija) iz Trsta od 1. do 10. aprila. Cene od 450 kron višje.

Španijo in kanarske otoke iz Trsta od 21. aprila do 22. maja. Cene od 700 kron višje.

V vseh cenah je vpošteta vožnja po morju in hrana brez pijače.

391 Redna vožnja z brzoparniki v Aleksandrijo, Konstantinopol in Grško. 4-3 Prospekte, pojasnila in prijave pri Avstr. Lloyd v Trstu, pri R. Ranzingerju v Ljublj., kakor tudi pri glav. zastop. Avstr. Lloyd, Dunaj I. Kärntnerring 6.

Za šport in promet.

100 14

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje.

: poniklanje ter popravila : solidno in cenovno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52-13

F. HITI pred Škofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi

Piano Orchestrioni z godbo na lok, zvonilom, mandolino, Xylophonom

s težo, ki se z zamorejo postaviti povsod. Kraska godba in strokovna izvedba jamčita zagotov dobiček. Električno-pneumatični Orchestrioni učinkom. — Električni glasovirji z mandolino, Xylophonom in godbo na lok. Govorila z zvokim odmevom za gostilničarje in zasebnike. Znamka Tion-Tion. Ceniki brezplačno in poštino prosto. I. odlikovanja.

Tovarna Internacional Piano-Orkestron F. MACHINEK in sinovi

DUNAJ XVII. S. Ortliebasse Nr. 5.

Vzorna zaloga v Ljubljani

Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

prodajamo po zelo znižanih cenah

blizu 100 ducatov najboljših rjuh, brez šiva, obeljene v velikosti 150/200 cm, zarobljene, 6 kosov za K 14 20. Samo dokler je še kaj zaloge. Neugajajoče se vzame vsak čas nazaj. Vzorci najnovejšega čefira, platna, oksforda, kanafasa, namiznih prtov, brisač i. t. d. zastoj in poštine prosto v tkalnici Bratov Krejcar, Dobruška št. 9117, Češko.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobi **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (11) Cene primerne.

Dražbeni oklic.

Dne 2. sušca t. l. bo pri c. kr. okrajni sodnji v Litiji, dopoldne ob polu 10 uri, eksekutivna **dražba posestev** g. Jakoba Rosenthal. (preje g. Wakonigg) iz Šmartna pri Litiji.

Sodnijsko cenjena vrednost znaša K 104.000. Najmanjši ponudek znaša 52.000 K.

Posestvo obstoji iz dveh, enonadstropnih hiš. V prvi je velika mešana trgovina, z jako dobrim prometom, in gostilna z zalogo pive, zgoraj lepa stanovanja. V drugi se nahajajo lepe stanovanjske sobe, gostilniški salon, gospodarsko poslopje z velikimi, obokanimi kleti, skladišči, ledenica itd. Vse je v prav dobrem stanju.

Nadalje je še eno gospodarsko poslopje, en vezan kozolec, lepi travniki, njive, sadno drevje in en gojzd, vse prav v obližju posestva.

Več se poizve pri gospodu dr. Rihard Schlossar-ju, odvetniku v Gradcu.

Dražbene pogoje in listine smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri c. kr. okrajni sodnji v Litiji med upravnimi urami.

469 3-1

Domača elektro- - tehnična obrt - **FR. SAX** - elektrotehnik - Gradišče št. 17.

Uljudno javim, da sem otvoril elektroinštalacijsko obrt ter se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi za **uvajanje vsakovrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav**, kot **hišnih zvoncev, budilk, telefonov** itd. Upeljujem in preskušujem **strelovođe** na njihovo odvodno zmožnost na znanstveni podlagi.

Izvršujem tudi druga v mojo stroko spadajoča naročila. Postregel bodem vestno in točno.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

Velepoštovanjem

FR. SAX, domača elektrotehniška obrt v Ljubljani

Gradišče št. 17.

(130 8)

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

2008 52-8

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ul. 4. Brzjav: Lachnik, Ljubljana

= Trgovski = korešpondent

popolnoma več slovenščini in nemščini ter knjigovodstvu, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe pod „Korešpondent“ na upravništvo „Slovenca“ do 10. marca 1909. 3-1

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
: Najnižje cene :

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ul. št. 3.

V trajno delo sprejemem dva dobra

čevljarska pomočnika

enega za moško, enega za mešano delo. Če je član kat. društva rokod. pomočnikov, ima v hiši poceni stanovanje.

Franjo Picelj
čevljar, Novomesto.

Priporoča se:

HOTEL pri MALIČU

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. Sobe za tuje od 120 K naprej. Restavracija v hiši. Oddajajo se tudi mesečne sobe po znižani ceni.

Se nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po primerni ceni tvrdka M. Rosner in drug, veležanarna sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

Puške!

Lancaster od K 26.—, Flobert-puške od K 850, pištole od K 2.—, samokresi od K 5.—. Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. F. DUŠEK v Opočno štev. 77 1631 Česko. 32

Stanovanjska hiša

na Glincah, Vrtna ulica 61 je naprodaj. V hiši je več stanovanj, ima lep vrt, prav dobro pitno vodo, hlev za štiri konje ali goveda, prav pripravna za kakega voznika ker je tukaj prav veliko vožnje. Naslov pove uprava tega lista. 570 5-1

50 do 200

tepkovih sadik 3—5 let starih iz gorskih krajev želi kupiti Karol LENASI, župnik v Košani. 546 2-1

Mladenec, 24 let star, neomadeževanega življenja, išče službo kot

hišnik ali sluga.

561 Naslov pove uprav. „Slovenca“. 1-1

Hiša št. 58 v Vižmarjih

s hlevom, podom, svinjakom, kozolcem, njive, travniki, gojzdi (zemljišča je 5 orolov 1200 kvad. sežnjev) se iz proste roke za 14.000 K prodaja.

Natančneje se izve pri 557 4-1

Jožefu Jakošu, posestniku v Vižmarjih, h. št. 58, pošta št. Vid nad Ljubljano.

543 2-1 **17. marca**

bo poleg drugega semnja v Šent Petru na Notranjskem tudi

semenj za Vremščino v občinski hiši.

Vremščina je letos res izvrstna, Notranji, zahtevajte po vseh gostilnah domačo dobro kapljico. Pridite Vremci, Košanci in Premci, prinesite „muštre“. Krčmarji, pridite pokusiti! Cena od 20 do 30 vinarjav.

Prodaja se

dvonadstropna hiša

na Marije Terezije cesti pod jako ugodnimi pogoji. Pritlični prostori so jako ugodni za gostilniško obrt z zračnimi kletmi, vrtom in salonom. — Več se poizve pri g. Alojziju Acceto, Trnovski pristan, št. 14 v Ljubljani. 241 7

Prodaja se 120 hektolitrov izvrstnega

bizeljskega vina

(Drenovec), rudečega in belega po zelo ugodni ceni, ter se kupci vabijo za četrtek, dne 4. marca 1909, ker se isti dan ob 10. uri predpoldan prične ta razprodaja.

Zapuščina umrlega Ivana Malusa, 568 Sušica št. 28, Bizeljsko. 3-1

Išče se učitelj

(eventualno učiteljica), ki bi poučeval neko deklico IV. razreda ljudske šole v hrvatskem jeziku v vseh predmetih omenjenega razreda. Natančneje v upravništvu „Slovenca“. 571 3-1

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna tvrdka lanenega in modnega blaga priporoča v zamčeno 468 52-1 izborni, dobro modno blago volneno in pralno, znani kakovosti platno za dame in gospode, namizne prte iz damasta, brisače, stalinobarnih prekrasnih modnih vzorcev. Cefiri za srajce, obleke itd., po nizkih in stalnih cenah. Velika lepa izber! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za K 18.— franco po povzetju. — Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

Veleposestvo je naprodaj

v Slov. Bistrici na Štajerskem.

Obsega okrog 200 orolov, z lepimi travniki in gozdovi, z velikimi gospodarsk. poslopji in pripravo za kako podjetje.

Več se poizve pri: **IVAN BREGAR**, posestnik, **Rob p. Vel. Lašče** ali pa pri: **J. Babič** Slov. Bistrica Štajersko. 569 2-1

Žgalnica za opeko

dobro urejena s fino glino, na dobrem prostoru, 15 minut oddaljena od kolodvora Trebnje ali Velika Loka, se prodaja na prosti dražbi dne 15. marca tega leta. Več se izve pri g. Alojziju Pavlinu v Trebnjem.

KAROL BLATNIK

čevljarski mojster 10-4 Ljubljana, Škofje ulice 14. priporoča se slavnemu p. n. občinstvu v izdelovanje po meri, trpežnih in lahkih čevljev; sploh vseh v mojo stroko spadajočih del po nizkih cenah. Gornje dele izvršuje gg. čevljar, mojstrom najfinije. Postrežba točna, delo solidno.

Čujte! 27 K Karbid 27 K

franko kolodvor prejemnika za 100 kilogramov le 27 kron.

Još. Arko zaloga karbida in acetenist v Ribnici.

Kupim dobre ohranjeni !! PIANINO !!

Ponudbe sprejema iz prijaznosti uprava našega lista pod šifro A. S. 100. 512 2-1

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lorelajskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osi-venjem do najvišje starosti.

Vsakdo si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag iznajdene pomade ohrani svoje lase goste in dolge. Nobeno drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi za lase, kakor pomada Csillag, ki si je po vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker dame in gospodje že po rabi prvega lončka pomade dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las poneha že po nekaj dneh popolnoma in začne poginjati novi lasje. Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč, iz vsega sveta dospelih priznanih pisem, ker le resnica venča uspeh. 519 (20-1)

Lonček stane: 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštanim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I., Graben štev. 14,

kamor je naslavljeni vsa naročila.

Oblastveno dovoljena razprodaja.

Radi popolne opustitve trgovine prodaja se vse blago pod tovarniško ceno. Glacé in druge raznovrstne rokavice za dame, gospode in otroke, kravate, srajce za gospode, nogavice itd. itd. — Galanterijsko blago. — Različne kirurške potrebščine: trebušne obveze, kilni pasovi, ravnodržalci itd.

Za mnogobrojni obisk prosi

M. Schubert prej Bilina & Kasch
Židovske ulice št. 5.

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižico in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in števila zaloga brezplačno.

Posebna okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam pred amortizacijo na 4 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija istih 4 %, bankovnih obilgacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavnice.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, L. Viplingerstr. 22. (Ustredni banka českých spořitelén)

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Depoziranje kavnice in vadij raznih vrst. Ekonti menije same denarnih zavodov. Bankovne informacije in sveče brezplačno.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec par-fumov, Sodnijske ulice 2.

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Krema Ludovik, fotograf. Sv. Petra cesta 27.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32-34.

Gostilne in restavracije.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekl., izvir. napoln.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Dobrič Emil, galanterija, igrače in predmeti za tužce, Prešernove ul. 9. (Poleg glavne pošte.)

Hribar Dragotin, zal. ga razglednic, pisemskega papirja, Selenburgove ul. 4.

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I. Zaloga na debelo s pletenami, galanterijskim in norinberškim blagom. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Praznik I., trgovina s papirjem Stari trg 24.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Kamnoseki.

Camernik Ignacij, umetni in stavbeni kamnoseški mojster, Komenškega ul. 28.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Ključavničarji.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Klobučarji, krznarji.

Krejči A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna. knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven roto-
tovža.

Lesna trgovina.

Kobi A., lesna trgovina, zaloga bukavih drv raz-
žaganih in razklanih. Karolinska zemlja 22,
(dolenjska mitnica).

Kobi A., trgovina z žaganim in obtesanim lesom
deske in remeljni, les za kolarje, špice za
vozove. Karolinska zemlja 22

Lesni in sitarski obrt

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in
sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov,
žime, morske trave, Semenisko poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski
obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarski mojster in zaloga pohištva,
Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Trink Alojzij, mizarski mojster, Linhartove ulice,
št. 8.

Vehar Ignacij, mizarski mojster, Gradaške
ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna
in modna trgovina. Stritarjeve (Lingar-
jeve, ulice

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim
in modnim blagom. Pred ško-
fijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom,
Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s
blagom, Štritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Mi-
klavc, Linger-
jeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim
blagom na debelo in drobno, Mestni
trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini
na drobno, Mestni trg nasproti
mestn. magistratu.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgo-
vina na debelo, Francovo nabrežje
za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na
debelo. Pred škofijo št. 1., II. nadstr.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na
drobno, Mestni trg št. 22, v stari Souva-
novi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom
Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom,
Florjanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine,
trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Oreh Matej, trgovina z mešanim blagom.
Kolodvorske ulice 26.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zim-
skih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje,
Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za go-
spode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manu-
fakturo in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za go-
spode in dame, učilišče za šiv-
vanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Šarc Anton, domač izdelek rjuh in oblačil od
jednostavnega do najfinejšega. Sv. Petra
cesta 8.

Šarc Anton, domač izdelek srajc in korsetov,
krič in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce,
spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno pe-
rijo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne
oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pračnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pračnica z električnim obra-
tom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in man-
šet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in
finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije
cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florjanske
ulice 8.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljansko-
ke oko-
lice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Du-
najska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. —
Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19
Glej inserat.

Stavbeniki.

Accetto Valentin, stavbena tvrdka, Trnovski pri-
stan št. 14.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga,
špirta, žganja, moke, otrobov in ko-
ruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in
žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina specerijskega kolon.
blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij.,
delikatesnim in mešanim
blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in
delikatesami. Sv. Petra cesta
št. 37. in 42.

Sušnik A., trgovina specerije, železnine in raznih
barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom.
žganjem in deželnimi pridelki na
debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo
in mlin za dišave z električnim
obratom.

Sarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-
kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski moj-
ster v tvrdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino
Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in sre-
brnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino,
Mestni trg, nasproti roto-
vža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve
ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino,
srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potreb-
ščinami. Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Seunig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in
čevljar. potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.

Mersol F., trgovina modnega blaga, vezenin, pred-
tiskarija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtna-
rija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Selenburgove
ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni
trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji
in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figa-
birta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana,
Poljanska cesta 3.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Poljanska c. 22.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih
predmetov, Prešernove ulice

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov
ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in
izdelovatelja oltarjev,
Turjaški trg 1. Glej inserat.

Hofbauer Ana, izdelovateljica cerkvenih para-
mentov, Wolfove ulice.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine,
Mestni trg.

Lavrenčič Maks, trgovec in zastopnik
I. belovarskega paromlina,
Dunajska cesta.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga
in drva, Nove ulice 3.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagre-
bačke tvornice likera, preje Franjo Po-
korny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabi-
lijami in deželnimi pridelki
ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Grad-
šče 17.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski dre-
vored. Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Škrl Josip, spedijsko podjetje in prevoz pohi-
štva, Gradišče 1.

Škrl Josip, prevažanje pohištva, Gradišče 1.

Tehnična pisarna K. Holinsky, ar-
hitekt in stavbe-
nik, Selenburgove ulice 4, II. nadstr.

Turk Jos. prevažanje blaga in podjetnik, Ra-
deckega cesta št. 3.

Turk Jos. lastnik prvega slovenskega pogreb-
nega zavoda.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solčnikov,
Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari
trg št. 4. Glej inserat.

Visjan Fran, izdelovatelj vozov Kolo-
dvorske ul. 25.

Zajec Andr., izdelovatelj cementnih predmetov,
Pešata, Dol p. Ljubljani.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Zidar Jos., glavni zastopnik za kranjsko Hrvat-
ske veležganjarne za slivovko in tropi-
novec A. Hermann v Varaždinu, Dunajska c. 31.

Zidar Jos., različna zastopstva, komisijska trgo-
vina z žitom, trgovina z lanenimi tropi-
nami na debelo, Dunajska cesta 31.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki
ene vrste, dobita poseben oddelek.

V najem se da takoj

pekarija

z vsem orodjem v jako dobrem kraju. Na-
slov pove lastnik **Fran Mihelčič**, trgo-
vec Vrhnika št. 113. 447 3-1

„Narodna kavarna“

sprejme zjutranjega

plačilnega markerja

in odda sledeče časopise:

„Neue Freue Presse“, „Arbeiter-Zeitung“,
„Grazer Tagblatt“, „Tagespost“, „Národní
Listy“, „Národní Politika“, „Národní Obzor“,
„Čas“, „Die Zeit“, „Münchener Fliegende
Blätter“, „Interessantes Blatt“, „Meggen-
dorfer Blätter“, „Moderne Kunst“, „Muskele“,
„Zlata Praha“, „Leipziger Illustrierte Zei-
tung“, „Österreichische Illustrierte Zeitung“,
„Zvon“, „Dom in Svet“, „Laibacher Zeitung“,
„Simplicissimus“, „Jugend“, „Lustige Blät-
ter“, „L' Illustration“, „Die Vage“, „Öster-
reichische Rundschau“. 1-1

zarezane strešnike prve vrste

zidake lončene peči, portland-cement najboljše vrste, samotne plošče za tlakanje cerkvâ in hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljem vzorce in prospekte takoj brezplačno.

109

3-3

Čudež industrije

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prišla, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu dejavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur s sedeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13-80 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorja čašic za podklado;
- 3 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13-80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80—ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13-80. Američansko pat. srebro je znano, je skozinsko bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leži inšerati ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

in prilagodnost. darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v

A. Hirschberg-a

eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II. Rembrandstr. 19 S. L. Telefon 14597

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vplača. — Čistilni prašek za njo 10 vin. — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohvalnih pism: Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana, Oton Bartusch, c. kr. stolnik v 17. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu, Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradav dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 1985 5-1

SOMISLJENIKI! SOMISLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«. »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

595 92

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150—

„Curier“ Puch-kolesa „ 115—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši šivalni stroji od K 66— naprej. (1)

Za prekuovalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z oddelčnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

Br. Klavka

izdelovatelj kirurških in ortopedičnih predmetov in bandaj, Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pomuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalk. Stvari in aparate za samoklistiranje, najboljše kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Žunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanizirani poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno. 3 5

V Ameriko

In Kanado

zložna cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

444 2 Bližnji odhodi:

iz Trsta, dnevno pristanišče: Pannonia 23. febr., Carpathia, 4. marca, Slavonija 17. marca. iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik 27. februarja, 7. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909. Mauretania 23. jan., 13. febr., 6. marca, 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

V Hrastju pri Šmartnem ob ondotni okr. cesti se prodaja dne 7. marca na prostov. dražbi

hiša s kovačijo

h. št. 13. Hiša je v dobrem stanju, poleg hiše vrt, zemljišče in pašnik. Več o tej prodaji pove čevljarSKI moj. g. Ig. Učakar, na Selu št. 15. 541 3-1

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21—60. Brzjavni: Balkansped.

Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljneje. Otvarja carinske kredite, zacarini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastoj.

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4³/₄ 0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.